

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні

У Брюсселі відбувся саміт ЄС—Україна

Євросоюз презентував План дій з візової лібералізації (стор. 4–7)

На фото (зліва направо): Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей, Президент України Віктор Янукович і Президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу.

➔ **2010:**
ХРОНОЛОГІЯ ВІДНОСИН / 13

➔ **ЕСТОНІЯ**
ЗАПРОВАДЖУЄ ЄВРО / 17

➔ **ОЛЕКСАНДР ПОНОМАРЬОВ**
РОЗМИРКУЄ ПРО МУЗИКУ
І МОЛОДЬ / 25

У рамках проекту ЄС Twinning «Підтримка української ветеринарної служби щодо підсилення правових та технічних аспектів системи контролю за безпекою харчових продуктів» група українських ветеринарних інспекторів відвідала Данію (стор.13)

У Канкуні (Мексика) пройшла конференція ООН з протидії змінам клімату (стор. 18). На фото: павільйон Євросоюзу.

© Представництво Європейського Союзу 2009/10

© Delegation of the European Union 2009/10

Зміст цього бюлетеня є відповідальністю ТОВ «Видавництво «Консультант» і не є відображенням позиції Європейського Союзу (передрук з дозволу Представництва Європейського Союзу).

Крапки над «і» ще не розставлено

Завершується 2010 рік — неординарний і для України, і для її відносин із ЄС. Не секрет, що після українських президентських виборів виникла певна інтрига: чи не відмовиться нове керівництво від ідеї інтеграції до Євросоюзу?

Однак здійснивши свій перший візит саме до Брюсселя, Президент Віктор Янукович подав сигнал — курс на Євросоюз продовжується. Новообраний глава України запевнив, що її стратегічною метою залишається приєднання до ЄС.

Цілком логічно, адже цього прагне більшість українців. Проте бажання інтеграції до Євросоюзу — це така річ, яку слід постійно підтверджувати справами. І щодо цього нинішній рік не був аж надто однозначним. Поки що відносини України та ЄС не настільки передбачувані, як того хотілося б.

Взяти, наприклад, закон про держзакупівлі. Спочатку парламент ухвалив варіант, який багато в чому не відповідав європейським стандартам. Президент Віктор Янукович дослухався думки ЄС і заветував його. Згодом закон було виправлено та ухвалено в новій, значно кращій редакції. Але за кілька місяців уряд знову подав до закону поправки, які в значній мірі нівелюють досягнутий раніше успіх. Такий собі ефект маятника.

Крім цього, Євросоюз кілька разів звертав увагу на проблеми зі свободою слова, досить негативну оцінку отримали місцеві вибори. З іншого боку, було розблоковано переговори з угоди про вільну торгівлю. Тобто, мали місце десь позитиви, десь негативи. Але якщо мета інтеграції з ЄС є таки щирою й осмисленою, то подібних перепадів бути не повинно.

У цьому надзвичайно важливим стане 2011-й: саме він і розставить усі крапки над «і». Є три пріоритети відносин на наступний рік — вони ж, очевидно, будуть своєрідними індикаторами. Це завершення до середини 2011-го переговорів з укладення Угоди про вільну торгівлю, зміцнення в Україні демократії та економічні реформи.

Без жодного з цих трьох компонентів Україна не зможе інтегруватися до Євросоюзу так, як декларують це її лідери. Всі вони однаково важливі. Лише сталий поступ в усіх трьох напрямках, а не маятниковий рух, дозволить Україні реально зблизитися із ЄС. Він, зі свого боку, готовий в цьому допомагати.

Тема номера

- Безвізові перспективи України:
шлях непростий, але вже відомий 4
Хто їздить до ЄС без віз 6

Відносини ЄС—Україна

- Відносини з Євросоюзом визначатимуть
реформи і демократія. 7
Європарламент наголосив
на проблемах зі свободою медіа 8
Сайт Служби підтримки експорту
став доступнішим. 8
Підписано звіт
з енергетичної співпраці 9
2010: хронологія відносин 9

Програми ЄС в Україні

- Валентин Дерев'янкін:
«Державні закупівлі є елементом
ринкових механізмів» 10
Оголошено конкурс проектів
у рамках Програми навчання
впродовж життя 11
Названо переможців фотоконкурсу
«Світ дитячої мрії» 12
Проект провів
заключну конференцію 12
У Луцьку й Тернополі обговорювали
кліматичну політику ЄС 13
Українські ветеринари
відвідали Данію 13
Анна Голубовська-Онисімова:
«Важливо зустрічатися не лише
на форумах, а й між ними» 14
Представництво ЄС організувало
прес-тур до Брюсселю 15

Новини Євросоюзу

- Економіка**
Євросоюз допомагає Ірландії. 16
Брюссель прогнозує подальше
відновлення економіки ЄС. 16
Фінанси
Бюджет—2011:
ситуація екстраординарна 17

- Естонія запроваджує євро 17

Довкілля

- Канкун був успішний,
але попереду тривалий шлях 18
Європейський автопром
зменшує викиди CO₂. 18

Енергетика

- Презентовано нову
Енергетичну стратегію 19

Споживачі

- Споживачі не використовують
можливості ринку електроенергії 20
Пасажири автобусів
матимуть більше прав 20
Людей цікавить
походження продуктів 20

Розширення

- Процес розширення:
підбито підсумки року 21

Кордони

- Фронтекс наводить лад
на грецько-турецькому кордоні 22
Брюссель хоче ретельніше
моніторити Шенгенський простір 22

Внутрішній ринок

- Пристрасті за європейським
патентом 23
Єврокомісія покарала
учасників картелю 23

Суспільство

- Найчастіше європейці почуваються
щасливими й енергійними 24
Нова стратегія для людей
з обмеженими можливостями 24

Молодіжний майданчик

- Олександр Пономарьов: «Молодь
щиро підтримує європейський
розвиток України» 25
Визначено «руйнівників кордонів» 26
«Я багато здобула,
і не лише нову мову» 26

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №12'10

Інформаційне видання Представництва
Європейського Союзу в Україні

Засновник: Представництво
Європейського Союзу в Україні

Свідцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПР від 17.03.2008 р.
Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Керівник проекту: Ірина Стаднійчук
E-mail: Irina.Stadnichuk@ec.europa.eu

Головний редактор: Анатолій Марциновський

У реалізації проекту беруть участь:
Олег Фурділо, Тетяна Яцюк, Сергій Матвєєв

Комп'ютерна верстка:

Андрій Ходзицький

Інтернет-версія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м. Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку .12.10.

Друк: ТОВ «Інфопрінт»
м. Київ, вул. Фрунзе, 82

Наклад 11 000 прим.

Безкоштовно

БЕЗВІЗОВІ ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ: ШЛЯХ НЕПРОСТИЙ, АЛЕ ВЖЕ ВІДОМИЙ

НАДАННЯ ЄВРОСОЮЗОМ УКРАЇНІ ПЛАНУ ДІЙ З ВІЗОВОЇ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ СТАЛО НАДЗВИЧАЙНО РЕЗОНАНСНОЮ ПОДІЄЮ І МИНУЛОГО САМІТУ, І ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИН ЗАГАЛОМ. ЦЯ ПОДІЯ ЗАВЕРШИЛА ПІДГОТОВЧУ СТАДІЮ ВІЗОВОГО ДІАЛОГУ, ЯКА ТРИВАЛА ПОНАД ДВА РОКИ.

З 1 січня 2008 року Шенгенський простір поширився ще на дев'ять країн ЄС. На фото: урочисте відкриття шлагбауму у точці сходження кордонів Німеччини, Польщі та Чехії.

ПЛАН ДІЙ ВИМАГАЄ ПОЛІТИЧНОЇ ВОЛІ І ВЕЛИКИХ АМБІЦІЙ

Нагадаємо, що на паризькому саміті 2008 року було вирішено «започаткувати візовий діалог, який би виробив відповідні умови з довгостроковими перспективами запровадження безвізового режиму між ЄС і Україною». Процес було розпочато 29 жовтня того ж року. У червні 2010-го Київ і Брюссель погодилися перевести діалог зі стадії підготовчої в операційну, яка й відбуватиметься тепер на основі Плану дій. Передбачалося, що він міститиме всі технічні умови, які Україна має виконати для можливого запровадження безвізового режиму.

Тепер цей документ, так би мовити, на столі. Він дворівневий. Спочатку Україна повинна ухвалити потрібні законодавчі та регуляторні зміни, й після цього розпочати здійснення потрібних для безвізового режиму конкретних заходів. План дій не містить з боку ЄС жодних часових вимог до України — натомість у деяких сферах пропонує їй самій визначитися з часом виконання тих

чи інших пунктів. Єврокомісія та Рада ЄС ретельно відстежуватимуть процес виконання документу. Першу доповідь Комісія планує підготувати вже в середині 2011 року.

Ну й ще один важливий момент — навіть виконання Україною всіх положень Плану дій не означає автоматичного надання їй безвізового режиму: для цього потрібна буде згода кваліфікованої більшості Ради ЄС. Втім, навряд чи країнам-членам треба буде ухвалювати відповідне рішення в осяжному майбутньому: роботи в Україні дуже багато.

План дій складається з чотирьох блоків.

Перший — «**Безпека документів, включаючи біометричні паспорти**». Зокрема,

на першій стадії Україна має схвалити відповідне законодавство, а також план дій щодо цілковитого запровадження в обіг біометричних документів із зазначенням часових рамок цього. Також провести тренінгові програми та започаткувати етичні кодекси для відповідних посадових осіб, спрямовані на зменшення корупції у сфері обігу не лише закордонних, а й внутрішніх паспортів.

Другий блок — «**Нелегальна імміграція, включаючи реадмісію**». Він, своєю чергою, складається з трьох частин — «Прикордонний контроль», «Управління міграцією» та «Політика з надання притулку». Уже перша стадія виконання цього блоку вимагає величезної законодавчої роботи та стратегічного планування. Зокрема, має бути покращено законодавство щодо прикордонного контролю та управління кордонами, міграційної політики, розроблено відповідні стратегії та механізми моніторингу — наприклад, Національної інтегрованої стратегії з управління кордонами, Національної стратегії з управління міграцією. Має бути створено відповідні інституційні структури, розроблено правила в'їзду та перебування іноземців, моніторингу міграційних потоків, заходи з боротьби з нелегальною імміграцією. Крім цього, Україна повинна продовжувати виконувати належним чином Угоду про реадмісію між нею та ЄС.

Блок третій — «**Громадський порядок та безпека**». Він складається з чотирьох підрозділів «Попередження організованої злочинності, тероризму та ко-

Протягом 2009 року консульські установи країн-учасниць Шенгенської угоди видали громадянам третіх країн, що потребують візи для в'їзду в ЄС, понад 12 млн віз усіх категорій. Більш як 80% з них — категорії С (для короткотермінового перебування). При цьому 9,2% (1,13 млн) усіх виданих шенгенських віз отримали громадяни України. За цим показником вона посідає друге місце в світі, поступаючись лише Російській Федерації (3,58 млн віз, або 29,4%). На третьому місці Китай — 545 тис. віз або 4,5%.

рупції та боротьба з ними», «Юридичне співробітництво у кримінальних справах», «Співробітництво виконавчих служб» та «Захист даних». У рамках цього блоку, зокрема, передбачено ухвалення стратегії з боротьби з організованою злочинністю, відмивання грошей, обігом наркотиків, законодавства щодо протистояння торгівлі людьми, корупції, започаткування відповідних структур та багато іншого. Як і в попередніх блоках, ЄС вимагає надати часові рамки виконання деяких пунктів.

Зрештою, четвертий блок — «**Зовнішні відносини та фундаментальні права**». Він складається з таких підрозділів: «Свобода пересування всередині України», «Умови та процедури для видачі ідентифікаційних документів», «Громадянські права, включаючи захист прав національних меншин». Зокрема, Україна має модернізувати правила реєстрації за місцем проживання українських громадян та легального перебування на її території іноземців і осіб без громадянства. Так само має бути оновлено регуляторні рамки для забезпечення доступу українських громадян до внутрішніх та закордонних документів, ухвалено антидискримінаційне законодавство на основі рекомендацій ООН та Ради Європи тощо.

У листопаді Єврокомісія оголосила про надання Україні 66 млн євро на підготовку та реалізацію Стратегії інтегрованого управління кордонами. Метою є модернізувати наземну та морську прикордонні інфраструктури, покращити процедури перевірки та спостереження на ділянках перетину кордону, поліпшити умови тимчасового утримання нелегальних мігрантів. Фінансування виділено в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства. Темп надання допомоги залежатиме від поступу України в низці сфер — зокрема, в реалізації стратегії розвитку митної служби, боротьбі проти корупції та в ефективній координації управління кордонами.

Усього План дій з візової лібералізації містить 60 пунктів, передбачає ухвалення нових законів або модернізації чинних у 15 сферах, розробку семи національних стратегій. І це лише частина роботи на першій стадії його виконання.

Отже, попереду в Україні величезні завдання, виконання яких вимагатиме великих амбіцій, потужної політичної волі та високої кваліфікації всіх причетних до належного виконання Плану дій. Тому поки що навряд чи доречно вести розмову про можливі терміни надання Євросоюзом безвізового режиму. Набагато важливіше зосередитися на завданнях, які стоять перед Україною.

Черга машин на українсько-польському кордоні.

ЗАХІДНІ БАЛКАНИ: В ЧОМУ РІЗНИЦЯ З УКРАЇНОЮ

Україну у візовому питанні часто порівнюють з країнами Західних Балкан: Албанією, Боснією і Герцеговиною, Македонією, Сербією та Чорногорією. Нині всі вони мають безвізовий режим для в'їзду до Шенгенського простору.

На перший погляд, західнобалканські країни отримали безвізовий режим досить швидко і просто: відповідні дорож-

вий діалог з ними було розпочато досить давно — ще 2003 року. Тому 2008-го, на час початку імплементації дорожніх карт, ці держави були досить просунутими порівняно з Україною у тому, що стосується відповідного законодавства, інституцій та регуляторних рамок. Тобто їм залишалося виконати переважно конкретні технічні умови. У Македонії, Сербії і Чорногорії це зайняло півтора роки, у Албанії і Боснії і Герцеговини — два з половиною.

Причому щодо останніх двох країн деякі держави-члени ЄС до останнього мали певні сумніви. Тому Рада ЄС попросила Єврокомісію ретельно відстежувати наслідки надання їм безвізового режиму. Зокрема, якщо протягом першого півріччя наступного року зростатиме кількість нелегальних мігрантів з цих країн (а безвізовий режим стосується лише короткострокового перебування, тобто на термін до 90 днів), Албанія та Боснія і Герцеговина можуть бути переведені назад до так званого «негативного списку» — тобто візовий режим буде поновлено. Подібний випадок стався 2004 року відносно Болівії та Еквадору. Україна, до речі, входить на сьогодні до десятки країн, громадян яких найчастіше затримують в ЄС із порушенням правил перебування, хоча й кількість їх поступово зменшується — з 22 тисяч 2006 року до 12 250 2009-го.

Зі списком країн, які мають у тій чи іншій мірі безвізовий в'їзд до держав ЄС, можна ознайомитися на наступній сторінці. 🌟

ХТО ЇЗДИТЬ ДО ЄС БЕЗ ВІЗ

У листопаді Рада ЄС ухвалила рішення про надання безвізового режиму Албанії та Боснії і Герцеговині. Віднині громадяни цих країн, які мають біометричні паспорти, можуть вільно здійснювати короткотермінові поїздки до країн Шенгенського простору.

Всього нині без віз можуть відвідувати країни Шенгенського простору громадяни 41 держави. Менше мають право на безвізовий в'їзд до всього ЄС — 34: адже окрему візову політику здійснюють Велика Британія та Ірландія. З іншого боку — 23 країни мають безві-

зовий в'їзд до Ірландії, але не мають такого щодо Шенгенського простору. Детальніше — у наведеній нижче таблиці (зелений колір — безвізовий в'їзд, червоний — потрібні візи).

Країна	Шенгенська зона, Болгарія, Кіпр, Ліхтенштейн і Румунія	Ірландія	Велика Британія	Країна	Шенгенська зона, Болгарія, Кіпр, Ліхтенштейн і Румунія	Ірландія	Велика Британія
 Андорра				 Чорногорія	Лише для громадян з біометричними паспортами		
 Антигуа і Барбуда				 Намібія			
 Аргентина				 Науру			
 Австралія				 Нова Зеландія			
 Багами				 Нікарагуа			
 Барбадос				 Палау			
 Беліз				 Панама			
 Болівія				 Папуа Нова Гвінея			
 Ботсвана				 Парагвай			
 Бразилія				 Сент Кітс і Невіс			
 Бруней				 Сент Люсія			
 Канада				 Сент-Вінсент і Гренадіни			
 Чилі				 Самоа			
 Коста Ріка				 Сан Маріно			
 Хорватія				 Сербія	Лише для громадян з біометричними паспортами		
 Домінікана				 Сейшели			
 Східний Тімор				 Сінгапур			
 Ель Сальвадор				 Соломонові острови			
 Фіджі				 Південно-Африканська Республіка			
 Гренада				 Південна Корея			
 Гватемала				 Свaziленд			
 Гайяна				 Китай(Тайвань)			Лише тримачі персональних ідентифікаційних номерів, які пришили до паспортів
 Гондурас				 Тонга			
 Гон-Конг				 Тринідад і Тобаго			
 Ізраїль				 Тувалу			
 Японія				 США	Окрім островів Північна Маріана		
 Кірібаті				 Уругвай			
 Лесото				 Вануату			
 Макао				 Ватикан			власники службових паспортів потребують віз
 Македонія	Лише для громадян з біометричними паспортами			 Венесуела			Лише для громадян з біометричними паспортами
 Малаві							
 Малайзія							
 Мальдіви							
 Маршалові острови							
 Маврикій							
 Мексика							
 Федеральні Штати Мікронезії							
 Монако							

ВІДНОСИНИ З ЄВРОСОЮЗОМ ВИЗНАЧАТИМУТЬ РЕФОРМИ І ДЕМОКРАТІЯ

ЧОТИРНАДЦЯТИЙ САМІТ ЄС–УКРАЇНА ВІДБУВСЯ 22 ЛИСТОПАДА У БРЮССЕЛІ В СТАРОВИННОМУ ЗАМКУ ВАЛЬ-ДЮШЕС. МІСЦЕ ІСТОРИЧНЕ: САМЕ ТУТ У СЕРЕДИНІ 1950 РОКІВ ПРОХОДИЛИ ПЕРЕМОВИНИ З ПІДГОТОВКИ РИМСЬКОЇ УГОДИ, ЯКОЮ ЗГОДОМ БУЛО ЗАПОЧАТКОВАНО ЄВРОСОЮЗ.

Верховний представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон та міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко.

Зустріч на найвищому рівні тривала майже три години. За цей час відбулася зустріч у вузькому колі між Президентом Європейської Ради Германом Ван Ромпеем, Президентом Єврокомісії Жозе Мануелем Баррозу та Президентом України Віктором Януковичем, пройшли переговори делегацій у розширеному складі.

Крім цього, Комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле і міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко підписали протокол про доступ України до програм ЄС, що охоплюють сфери бізнесу та підприємництва, енергетики та інформації, комунікації й технології. Передбачається, що це сприятиме секторальній інтеграції України до Євросоюзу через наближення українського законодавства до його норм та стандартів.

Про результати саміту його учасники розповіли на спільній прес-конференції.

Герман Ван Ромпей зачитав ухвалену за результатами перемовин спільну заяву. «Лідери нагадали, що відносини України та ЄС ґрунтуються на спільних цінностях та спільній історії, і що ЄС визнав європейські прагнення України та привітав її європейський вибір, — йдеться,

зокрема, в ній. — Сторони зазначили, що глибина відносин між Україною та ЄС визначатиметься процесом впровадження реформ та подальшим укріпленням спільних цінностей. Сторони обговорили питання поваги до прав людини, фундаментальних свобод, демократичних цінностей та верховенства права, що спирається на незалежну та неупереджену судову систему. Вони також наголосили

на важливості вільних медіа. У контексті нещодавнього проведення місцевих виборів лідери нагадали про необхідність подальшого зміцнення демократичного розвитку України, особливо у рамках виборчого процесу».

Президент Віктор Янукович у своїй промові наголосив на незмінності євроінтеграційного курсу України.

— Я в черговий раз підкреслюю, що набуття Україною членства в ЄС залишається її стратегічною метою, — сказав він. — Але дуже важливо, щоб незмінність цього курсу ми завжди підтверджували реальними справами.

Зі свого боку, Президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу зробив наголос на майбутньому.

— Наступний рік буде дуже важливим для відносин ЄС та України у трьох сферах, — наголосив він. — Ми хочемо завершити роботу над Угодою про асоціацію до середини 2011-го. Також прагнемо бачити прогрес у тих реформах в Україні, що стосуються розвитку демократії — це справді важливо для відкритого та сучасного суспільства. І ми готові допомагати українському керівництву в проведенні економічних реформ. ★

Замок Валь-Дюшес, де пройшов саміт ЄС–Україна.

ЄВРОПАРЛАМЕНТ НАГОЛОСИВ НА ПРОБЛЕМАХ ЗІ СВОБОДОЮ МЕДІА

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ УХВАЛИВ 25 ЛИСТОПАДА РЕЗОЛЮЦІЮ ЩОДО УКРАЇНИ. У НІЙ, ЗОКРЕМА, НАГОЛОШЕНО, ЩО «ВІДПОВІДНО ДО СТАТТІ 49 ДОГОВОРУ ПРО ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ, УКРАЇНА МОЖЕ ПОДАТИ СВОЮ ЗАЯВКУ НА ЧЛЕНСТВО В ЄС, ЯК І БУДЬ-ЯКА ІНША ЄВРОПЕЙСЬКА ДЕРЖАВА, ЩО ДОТРИМУЄТЬСЯ ПРИНЦИПІВ СВОБОДИ, ДЕМОКРАТІЇ, ШАНУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ, ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ СВОБОД ТА ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА».

Депутати Європарламенту Адріан Северин (ліворуч) з Румунії та Марек Свієць з Польщі виступали проти надто жорсткого тону резолюції щодо України

чинних в Європейському Союзі норм». Європарламент «закликає Комісію вести переговори з Україною щодо ГВЗВТ таким чином, щоб її положення не тільки відкривали ринки ЄС та України для взаємовигідної торгівлі, а й підтримували модернізацію української економіки; підкреслює, що ГВЗВТ повинні створити внутрішній ринок для поступової інтеграції України в ЄС, включаючи розширення у країні чотирьох свобод; настійно закликає Комісію та Україну домогтися швидкого прогресу у цій галузі на основі досягнень України як члена СOT; закликає обидві сторони зробити все необхідне для досягнення остаточної угоди в першій половині наступного року».

Європарламентарії привітали ухвалений на саміті ЄС–Україна План дій з візової лібералізації. У резолюції йдеться, що Європарламент «розглядає план дій, як практичний інструмент для просування необхідних реформ у відповідних галузях; вказує, зокрема, що зміцнення верховенства права та поваги основних свобод матиме вирішальне значення для досягнення контрольних показників у процесі лібералізації візового режиму». Депутати закликали держави-члени ЄС «скасувати платню за видачу національних і шенгенських віз для українських громадян, що може буде проміжною ціллю лібералізації візового режиму». ★

Водночас європарламентарії висловили стурбованість «з приводу останніх подій, які можуть підірвати свободу ЗМІ і плюралізм». Європарламент «закликає українську владу вжити всіх необхідних заходів для захисту цих важливих аспектів демократичного суспільства і утримуватися від будь-яких спроб контролювати (прямо чи опосередковано) зміст повідомлень в українських ЗМІ; наголошує на нагальній необхідності реформувати законодавство, що регулює ЗМІ...». Депутати висловили занепокоєння з приводу того, що два незалежні телевізійні канали, TVi та «5 канал», були позбавлені певної части-

ни частот на мовлення. Резолюція містить заклики також заклики «повністю розслідувати всі повідомлення про порушення прав і свобод для виправлення будь-яких виявлених порушень, а також дослідити роль СБУ у зв'язку з втручанням у демократичні процеси».

Депутати Європарламенту відзначають також прогрес у переговорах щодо Угоди про асоціацію між ЄС та Україною, зокрема, щодо глибокої та всеохопної Зони вільної торгівлі (ГВЗВТ). У резолюції підкреслено, що «завершення переговорів щодо угоди залежить від здатності і готовності української сторони узгоджувати свої закони і правила до

САЙТ СЛУЖБИ ПІДТРИМКИ ЕКСПОРТУ СТАВ ДОСТУПНІШИМ

Єврокомісія запустила в листопаді російськомовну версію сайту Служби підтримки експорту. Це зроблено для покращення торгівельних відносин між ЄС і шістьма країнами Східного партнерства — Азербайджаном, Белоруссю, Вірменією, Грузією, Молдовою і Україною, а також з Росією.

Завданням цього сайту є допомагати торговим партнерам з-поза меж Євросоюзу краще орієнтуватися в умовах

доступу на його ринок. Тут можна знайти безкоштовну інформацію щодо багатьох питань — від імпорتنих тарифів до правил маркування продукції.

Торік на сайт Служби підтримки експорту було 85 тисяч заходів із шести країн Східного партнерства, а також 22 тисячі з Росії. Адреса його російськомовної версії http://exporthelp.europa.eu/index_ru.html. ★

ПІДПИСАНО ЗВІТ З ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СПІВПРАЦІ

У ЛИСТОПАДІ В БРЮССЕЛІ КОМІСАР ЄС З ПИТАНЬ ЕНЕРГЕТИКИ ГУНТЕР ЕТТИНГЕР (НА ФОТО ПРАВОРУЧ) ТА МІНІСТР ПАЛИВА ТА ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ ЮРІЙ БОЙКО ПІДПИСАЛИ СПІЛЬНИЙ ЗВІТ ПРО СПІВПРАЦЮ ЄС ТА УКРАЇНИ У ЕНЕРГЕТИЧНІЙ ГАЛУЗІ.

Документ містить аналіз виконання протягом року, що минув, Меморандуму про розуміння між ЄС та Україною щодо співробітництва у енергетичній сфері. Цей документ визначає спільну стратегію поступової інтеграції енергетичного ринку України у ринок Євросоюзу. Він складається із дорожніх карт, що охоплюють співробітництво України та ЄС у напрямках ядерної безпеки, інтеграції ринків електроенергії та газу, безпеки енергетичних поставок та транзиту вуглеводнів, вугільного сектора, енергоефективності та відновлюваних джерел енергії. У звіті проведено детальний аналіз кожного напрямку співробітництва, відзначено позитивні зрушення та недоліки, що існують. ★

2010-й: ХРОНОЛОГІЯ ВІДНОСИН

Завершується 2010 рік, досить багатий на різноманітні події у відносинах між Євросоюзом і Україною. Нижче подаємо хронологію найголовніших з них.

8 лютого

Європейський Союз привітав Україну з проведенням демократичних президентських виборів. «Загалом спокійна атмосфера, в якій відбулися вибори, відкрита кампанія у медіа та той факт, що електорат отримав можливість реального вибору, є важливими досягненнями у демократичному розвитку України», — заявила Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон.

1 березня

Свій перший закордонний візит новообраний Президент Віктор Янукович здійснив до Брюсселю. Він запевнив, що євроінтеграція залишається для України ключовим пріоритетом.

21 квітня

Київ відвідав Комісар ЄС з питань розширення та зовнішніх відносин Стефан Фюле.

29 квітня

Головуюча в ЄС Іспанія від імені Союзу розповсюдила заяву щодо свободи слова в Україні. В ній висловлено, зокрема, стурбованість з приводу випадків насильства проти журналістів, певними тенденціями до обмеження плюралізму думок.

12 травня — 23 червня

В Україні відбулися масштабні Дні Європи. «Ми потребуємо один одного та готові до потуж-

ної співпраці. ЄС готовий допомогти Україні запровадити потрібні реформи — а їхнє здійснення відповідає нашим взаємним інтересам», — заявила з цієї нагоди Кетрін Ештон.

10 червня

Київ відвідав Комісар ЄС з питань бюджету та фінансового планування Януш Левандовський.

15 червня

У Люксембурзі відбулося чергове засідання Ради з питань співробітництва ЄС–Україна.

9 липня

Україну вперше відвідав Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей.

13 вересня

Президент Віктор Янукович побував із робочим візитом у Брюсселі. Одна з головних тем візиту — незадовільна ситуація на переговорах з підготовки Угоди про вільну торгівлю між ЄС і Україною.

16 вересня

Європейський Союз оприлюднив чергову заяву щодо свободи медіа в Україні.

24 вересня

Україна підписала протокол про приєднання до Європейського енергетичного співтовариства.

4–8 жовтня

Черговий раунд переговорів з Угоди про вільну торгівлю приніс позитивні результати, було досягнуто значного прогресу.

27 жовтня

Київ відвідав Комісар ЄС з питань торгівлі Карел де Г'юхт.

4 листопада

Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон висловила стурбованість щодо повідомлень про порушення під час проведення в Україні місцевих виборів. «Вони переважно пов'язані з виборчим законодавством та організацією виборчого процесу й підбивають суспільну довіру до виборчого процесу та до подальшого зміцнення демократії в Україні», — йшлося у повідомленні її прес-служби.

22 листопада

У Брюсселі пройшов 14-й саміт ЄС–Україна. Євросоюз представив на ньому План дій з візової лібералізації.

25 листопада

Європарламент ухвалив резолюцію щодо України. Підкресливши її право приєднатися до ЄС, європарламентарії наголосили на низці викликів, які стоять нині перед українською владою. ★

«ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ Є ЕЛЕМЕНТОМ РИНКОВИХ МЕХАНІЗМІВ»

ФІНАНСОВАНИЙ ЄВРОСОЮЗОМ ПРОЕКТ «ГАРМОНІЗАЦІЯ СИСТЕМ КОНКУРЕНЦІЇ ТА ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ УКРАЇНИ ЗІ СТАНДАРТАМИ ЄС» ПРОВІВ У ЛИСТОПАДІ КОНФЕРЕНЦІЮ, ПРИСВЯЧЕНУ ПИТАННЮ ДЕРЖЗАКУПІВЕЛЬ. КОРИСТУЮЧИСЬ НАГОДОЮ, «ЄВРБЮЛЕТЕНЬ» ПОСТАВИВ КІЛЬКА ЗАПИТАНЬ КЕРІВНИКУ ПРОЕКТУ ВАЛЕНТИНУ ДЕРЕВ'ЯНКИНУ.

— Європейський Союз приділяє велику увагу питанню держзакупівель, свідченням чого є і ваш проект. У чому полягає важливість цієї сфери?

— У контексті нашого проекту державні закупівлі розглядаються як частина єдиної конкурентної політики. Держзакупівлі мають бути спрямовані насамперед на забезпечення у найкращий спосіб суспільних потреб, які асоціюються з потребами держави. Суттю їх регулювання є досягнення формули «найкращий продукт за найнижчу ціну», а це можуть забезпечити саме ринкові методи, конкуренція.

Інтерес Євросоюзу до цієї сфери зрозумілий. Особливо в світлі переговорів про створення глибокої і всеосяжної Зони вільної торгівлі, щодо якої ЄС і Україна ведуть нині переговори, а також у контексті такого нового механізму міжнародної допомоги ЄС як бюджетна підтримка. Це кошти, які ЄС безпосередньо направляє до бюджетів країн-партнерів для розподілу в обумовлених сферах реформування економіки. Підсумовуючи, можна сказати, що державні закупівлі мають велике значення з огляду на торговельну та бюджетну політики, внутрішню реструктуризацію ринків та їхній розвиток.

— На конференції багато йшлося про закон «Про здійснення державних закупівель», який цього року було ухвалено, вето вано, змінено, ухвалено, зараз знову має бути змінено... На вашу думку, все це зумовлено браком відповідного європейському законодавчого досвіду чи елементарним лобізмом?

— Якщо розглядати закон просто як текст, то в Україні достатньо кваліфікованих юристів та міжнародної експертизи, щоб виписати його якісно. Проте у ширшому розумінні закон — це також і його кваліфіковане застосування, кон-

троль за виконанням та інші «позатекстові» речі. Тому він потребує не лише високого рівня законотворчої практики, але й розуміння того, які його механізми на що спрямовані, як вони будуть застосовуватися на кожному з етапів держзакупівель: плануванні, застосуванні процедур, на етапах контролю та оскарження, моніторингу контрактів тощо.

Тому проблеми цього закону зумовлені низкою факторів. Перший — загальне розуміння запропонованих світовою практикою механізмів закупівель ще не є адекватним. Другий — існують, звісно, політичні мотиви, відображені через компроміс в законодавчому тексті. Третій — прив'язка до минулого, може й невдалого, але національного досвіду. Прикладом може бути традиція дати всьому чіткі правові визначення. Причому часто таким явищам, які не можна визначити одним реченням — адже явища можуть бути комплексними, їх можна описати лише або через окремий процес або окремому главу в законі. Як приклад — визначення «державні» чи «публічні» закупівлі? В ЄС вони мають назву публічні, бо метою все ж таки є задоволення суспільних (публічних) потреб. У нас у нашій правовій лексичі та суспільній свідомості вони є державними. Постає, наприклад, й інше питання: чи має закон про державні закупівлі розповсюджуватися на державні підприємства — вони ж можуть закуповувати щось не тільки для потреб суспільства, але й для своїх власних виробничих чи комерційних потреб.

— Ваш проект пройшов уже понад дві третини шляху. Що б могли відзначити як найголовніше за пройдений період?

— Що стосується державних закупівель, то ми є, мабуть, єдиним спеціалізованим на цьому питанні проектом ЄС в Україні. Тому практично від самого початку брали участь в усіх заходах, надавали консуль-

тації міжнародних експертів, експертні висновки, намагалися донести їх до Міністерства економіки України та громадськості. Ми були залучені до консультацій щодо кількох статей чинного закону про державні закупівлі — зокрема щодо діяльності та повноважень органу оскарження. Також проводили семінари та конференції, в тому числі для журналістів, організували п'ять регіональних семінарів для експертів-закупівельників і один семінар для центральних контролюючих органів. Подібні заходи організовували і в інших компонентах нашого проекту — застосування правил конкуренції та формування системи контролю за державною допомогою.

До речі, остання сфера є найскладнішим компонентом проекту. Україна ще не визначилася зі своїми підходами до державної допомоги. Ми брали участь у розробці концепції її реформування, що була затверджена Кабміном наприкінці минулого року. Але, на жаль, потім вона не знайшла підтримки для її подальшої реалізації, й сьогодні обрано інший шлях — спочатку прийняти закон. Ми ж пропонували насамперед провести інвентаризацію державної допомоги, що дало б повну картину і розуміння ситуації урядом та міністерствами. Зрештою, остаточне рішення у компетенції української влади. Зауважу лише, що, на нашу думку, державна допомога має розглядатися суто в контексті європейської інтеграції, а не в контексті контролюючих повноважень фінансових чи фіскальних органів.

— У питанні держзакупівель та конкуренції Україна більше просунулася в напрямку європейських стандартів?

— Якщо повернутися до держзакупівель — безумовно, після того, як колишній закон дозволяв приватному органу (тобто Тендерній палаті) мати дуже сер-

йозні повноваження в цій сфері, чинний закон є кроком уперед. Від нього можна рухатися. Але залишаються і всі ті підводні рифи, про які я згадував. На жаль, новий закон не адаптовано до законодавства ЄС концептуально, оскільки над законом працювали, виходячи з попереднього, скасованого закону. Тому важко сказати, що він дуже наблизений

до відповідних Директив ЄС. Закон не суперечить їм до тієї міри, що це заважає, скажімо, стабілізації практики — для закону важливо, щоб він був досить стабільним, щоб люди почали навчатися, розробляти підзаконні акти, настанови, які допоможуть налагодити сталу практику його реалізації. Але, знову ж, текст закону — це лише перший крок. Є бага-

то чого, що потребує подальшого вдосконалення саме з концептуальної точки зору. Є перевірені європейською практикою механізми запровадження конкурентних державних закупівель. Нам потрібно й надалі працювати, аби прийняти цю найкращу практику держав-членів Євросоюзу та створити цивілізовану сучасну систему держзакупівель в Україні. ★

На фото (зправа наліво): в.о. Голови Представництва ЄС в Україні Марія Юркова, керівник проекту ЄС Хайнріх Хьольцлер, заступник міністра економіки України Олександр Сухомлин.

Участь у конференції «Актуальні проблеми системи державних закупівель в Україні» взяла в.о. Голови Представництва ЄС в Україні Марія Юркова. У своїй промові вона наголосила:

Євросоюз постійно проводить оцінку всіх законодавчих змін щодо державних закупівель в Україні в контексті уже існуючих зобов'язань, які вона взяла на себе перед ЄС. Зокрема, щодо гармонізації свого законодавства з відповідними директивами ЄС, як це визначено в нашій Угоді про партнерство і співробітництво та Порядку денному асоціації. Це фундаментальне питання, оскільки Євросоюз та його партнери повин-

ні докладати постійних зусиль для розробки здорової системи держзакупівель на основі комплексної стратегії.

За словами Марії Юркової, ЄС погоджується з необхідністю подальшого вдосконалення українського законодавства щодо державних закупівель. Проте це вимагає комплексних зусиль і аналізу законів та підзаконних актів, а не тимчасових змін, що може призвести до зменшення конкурентності системи державних закупівель. Дипломат наголосила, що дуже важливе значення в цьому контексті має наближення законодавства України до європейських та міжнародних стандартів.

ОГОЛОШЕНО КОНКУРС ПРОЕКТІВ У РАМКАХ ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

Єврокомісія оголосила черговий конкурс проектів у сфері освіти в рамках Програми навчання впродовж життя. Участь у ньому може брати і Україна.

Усю інформацію про конкурс та умови участі в ньому можна знайти за цією адресою на сайті Єврокомісії — http://ec.europa.eu/education/llp/doc848_en.htm. Зауважимо, що го-

ловною метою Програми навчання впродовж життя є розвиток освіти в ЄС, сприяння освіченості суспільства, забезпечення економічного зростання, створення більшої кількості робочих місць та на-

лежний захист довкілля. Загальний бюджет програми — 1 065 млн євро.

Українські організації можуть брати участь у конкурсі лише у партнерстві з установами ЄС. ★

НАЗВАНО ПЕРЕМОЖЦІВ ФОТОКОНКУРСУ «СВІТ ДИТЯЧОЇ МРІЇ»

У ЛИСТОПАДІ БУЛО ПІДБИТО ПІДСУМКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФОТОКОНКУРСУ «СВІТ ДИТЯЧОЇ МРІЇ». ЙОГО СПІЛЬНО ПРОВЕЛИ ДЕРЖАВНА СОЦІАЛЬНА СЛУЖБА ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ТА ПРОЕКТ ЄС «ПРАВА ЖІНОК ТА ДІТЕЙ В УКРАЇНІ — КОМУНІКАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ».

На сайт змагання було надіслано близько 2400 фотографій на тему сімейних цінностей та відповідального батьківства. Також в рамках конкурсу відомий фотограф Віктор Марущенко проводив безкоштовні майстер-класи «Школа сімейної фотографії».

За результатами конкурсу було названо дев'ять переможців. Зокрема, перше місце в категорії «До 18» посів підприємець Григорій Поворознюк з Луганщини зі знімком «Світ Материнства», у категорії «Аматори» першість здобула молода мама Лілія Берник з Тернопільської області за фото «Посмішка», а в категорії «Професіонали» — підприємець Анатолій Кравченко з Дніпропетровщини зі знімком «По жіночій

На фото «По жіночій лінії», яке перемогло у категорії «Професіонали», зображено жінок чотирьох поколінь однієї родини.

лінії». Переможці отримали призи: фотокамери, фотопринтери та аксесуари.

Загальний призовий фонд конкурсу становив 5000 євро. ★

ПРОЕКТ ПРОВІВ ЗАКЛЮЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Фінансований Європейським Союзом проект «Технічна допомога українській інфраструктурі якості» провів у листопаді конференцію під назвою «Нова система технічного регулювання: шлях до безпечних товарів та вільної торгівлі».

Метою її було розповісти про поточні зміни, пов'язані з реформуванням системи технічного регулювання України. Водночас конференція стала заключною для проекту, отож було проведено огляд результатів його роботи щодо реалізації цих реформ. Участь у заході взяли понад 120 осіб.

Проект «Технічна допомога українській інфраструктурі якості» розпочато в січні 2009 року, його бюджет становив 3 млн євро. Метою було допомогти Україні в зміцненні та модернізації інституцій забезпечення якості (усі аспекти метрології, стандартизації, випробувань, управління якістю, оцінки відповідності та акредитації). Це, своєю чергою, має призвести до підвищення конкурентоспроможності українських компаній, усунення технічних бар'єрів у торгівлі, покращення екологічної безпеки, охорони здоров'я та захисту прав споживачів. ★

Вони пройшли у Тернопільському національному економічному університеті та Волинському національному університеті ім. Лесі Українки. Завданням було повернути увагу до проблеми кліматичних змін, а також поінформувати про цілі й досягнення проекту ЄС «Підтримка імплементації Киотського протоколу». Зокрема, під час лекцій ключовий експерт проекту Олексій Кокорін ознайомив студентів та освітян, представників неурядових організацій та державних природоохоронних установ із викликами, що їх несе глобальне потепління.

Підвищення на планеті температури на 2°C порівняно з доіндустріальним періодом може призвести до катастрофічних незворотних наслідків: повеней, засух та дефіциту прісної води. Головним чинником потепління є викиди двоокису вуглецю CO₂. Глобальні викиди необхідно стабілізувати найпізніше до 2020 року, а до 2050-го скоротити їх до показників 1990 року. Досягнення цієї мети технічно можливе та економічно посилене, оскільки вимагає витрат у розмірі лише 1% від світового валового внутрішнього продукту. Водночас у разі перетину критичної температурної межі витрати на подолання наслідків становитимуть 5%.

За словами Олексія Кокоріна, країни ЄС уже виконують окреслені цілі, зменшують енергоспоживання у різних секторах промисловості. Союз зобов'язався знизити споживання енергії на 20% порівняно з базовим 1990 роком, принаймні на стільки ж зменшити викиди парникових газів та збіль-

У ЛУЦЬКУ Й ТЕРНОПОЛІ ОБГОВОРЮВАЛИ КЛІМАТИЧНУ ПОЛІТИКУ ЄС

Презентація екологічної політики ЄС у Тернопільському національному економічному університеті.

У ТЕРНОПОЛІ ТА ЛУЦЬКУ ВІДБУЛИСЬ ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАХОДИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄВРОСОЮЗУ В УКРАЇНІ НА ТЕМУ «ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ЄС: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ». ЛЕКЦІЇ БУЛИ ОРГАНІЗОВАНІ ЗА ПІДТРИМКИ ІНФОЦЕНТРУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ІНСТРУМЕНТУ СУСІДСТВА ТА ПАРТНЕРСТВА.

шити використання енергії з відновлювальних джерел. Також ЄС надає допомогу країнам-сусідам — зокрема, прикладом цього слугує і проект «Підтримка імплементації Киотського протоколу». Він реалізується нині у 12 країнах колишнього Радянського Союзу.

За словами виконавчого директора екологічної громадської організації «Зелений Світ» Олександра Степаненка, Ук-

раїна в контексті боротьби з глобальним потеплінням має намір також взяти зобов'язання скоротити викиди парникових газів на 20% порівняно з базовим роком. Проте оскільки внаслідок економічного спаду нинішні викиди складають близько 45% від рівня 1990-го, насправді таке «зобов'язання» означатиме збільшення їх майже на 70% від сьогоденного обсягу. ★

УКРАЇНСЬКІ ВЕТЕРИНАРИ ВІДВІДАЛИ ДАНІЮ

У рамках проекту ЄС Twinning «Підтримка української ветеринарної служби щодо підсилення правових та технічних аспектів системи контролю за безпекою харчових продуктів» п'ять українських ветеринарних інспекторів відвідали Данію.

Вони представляли Держкомітет ветеринарної медицини, обласні державні лабораторії у Черкасах і Полтаві, а також головні департаменти ветеринарної медицини у Київській та Львівській областях. Українські спеціалісти взяли участь у інтенсивному семінарі з інспекції залишків та процедур відбору проб.

Заняття проводили провідні фахівці Датського ветеринарно-харчового управління, регіональної ветеринарної та продовольчої адміністрації, Датського медичного агентства, рослинного заводу і оперативного загону із проблеми залишків. Українські інспектори ознайомилися з досвідом використання процедур перевірки відповідно до законодавства ЄС, принципами й практич-

ними аспектами огляду залишків та відбору проб для контролю над залишками кормів, організацією і плануванням офіційної перевірки відповідно до правил ЄС і національних вимог. Їм розповіли про роль і обов'язки Датського медичного агентства у процесі контролю залишкових кількостей ветеринарних препаратів у продуктах тваринного походження. ★

ДУЖЕ ВАЖЛИВО ЗУСТРІЧАТИСЯ НЕ ЛИШЕ НА ФОРУМАХ, А Й МІЖ НИМИ»

У ЛИСТОПАДІ В БЕРЛІНІ ВІДБУВСЯ ДРУГИЙ ФОРУМ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА. «ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ» ПОПРОСИВ ПОДІЛИТИСЯ СВОЇМИ ВРАЖЕННЯМИ ВІД УЧАСТІ У НЬОМУ ПРЕЗИДЕНТА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАННУ ГОЛУБОВСЬКУ-ОНІСІМОВУ, ЯКУ БУЛО ОБРАНО ЧЛЕНОМ КЕРІВНОГО КОМІТЕТУ ФОРУМУ.

— У чому полягала для вас як керівника недержавної організації цінність участі у минулому берлінському Форумі громадянського суспільства?

— Насамперед, важливо усвідомлювати, що процес зближення Євросоюзу та його сусідів, зокрема інтеграції України до ЄС, є найбільшим стимулом для реформування системи державного управління згідно з європейськими стандартами. У тому числі й удосконалення системи екологічного управління та підвищення ефективності природоохоронних заходів. Отже, участь у Форумі громадянського суспільства була для нашої організації важливою з точки зору пошуку шляхів реалізації цього стимулу для країни. Ми вважаємо, що Східне партнерство є унікальною ініціативою, насамперед для організацій громадянського суспільства, щодо обміну досвідом та думками між учасниками з різних країн-партнерів та країн-членів ЄС. Ми разом готували рекомендації до міністерської зустрічі в рамках Східного партнерства та порядку денного на 2011 рік.

На жаль, сьогодні відсутні механізми підтримки з боку Єврокомісії проєктів з обміну досвідом між організаціями громадянського суспільства, які діють в країнах-членах ЄС, та тими, що працюють у державах Східного партнерства. А це дуже потрібно з огляду на необхідність вдосконалення механізмів моніторингу реалізації Європейської політики сусідства та Східного партнерства. Тим не менше слід зауважити, що берлінський форум був добре підготовлений. Й показник цього — роботи стало ще більше, і вона розпочалася одразу ж після форуму!

— Очевидно, ви спілкувалися на форумі з колегами з інших екологічних

організацій. Якими є спільні проблеми зеленого громадського руху в різних країнах, чи є вони одними в ЄС і дещо іншими в державах-партнерах, в тому числі в Україні?

— Спільна проблема — необхідність переходу до зеленої економіки через законодавчо закріплену інтеграцію екологічної політики, як це записано в Угоді про ЄС. Зеленої — тобто такої, що ґрунтується на тотальному облікові та економії природних ресурсів. Цього досягається завдяки впровадженню екологічно дружніх технологій у виробленні енергії, іншої продукції, що використовує природні ресурси, а також зростанню свідомості споживача. Він, базуючись на інформації про характеристики продукції, спеціальному маркуванні екологічних організацій, може обирати тільки найбільш екологічно доцільні продукти чи вироби. Такий поступ уже закладений в проєкті Стратегії національної екологічної політики України, друге читання якої має відбутися у Верховній Раді в грудні. І це високо цінується Євросоюзом.

Інша спільна проблема для всіх Східних сусідів — недостатня увага до необхідності адаптації до змін клімату. Останній науково обґрунтований сценарій розвитку наслідків глобального потепління було підготовлено в Україні десь

наприкінці 1990-х. Відтоді ми пережили численні повені, посухи, різні екстремальні погодні явища, але так і не відповіли на головне запитання: як Україна повинна реагувати, враховувати домінуючі тенденції у зміні водних циклів, що призводять до цих природних катаклізмів? Які повинні бути стратегії, зокрема, у галузі сільського господарства? Для впорядкування цієї проблеми насамперед необхідно адаптуватися до Водної рамкової директиви ЄС щодо інтегрованого управління водними басейнами, але її впровадження може коштувати Україні кілька мільярдів євро. Паралельно необхідно використовувати партнерство з Євросоюзом для запозичення найкращого досвіду управління надзвичайними погодними явищами. Європейська політика сусідства і, зокрема, Східне партнерство, надають такі можливості.

Але тут варто мати на увазі, що не всі країни-сусіди однаково прагнуть інтеграції з ЄС. Тому Україна, якщо вона справді має на меті глибшу інтеграцію, повинна справами доводити свій прогрес у реформах. Ясно, що мене і моїх українських колег найбільше цікавить реформа екологічної політики та управління у напрямку опанування стандартів ЄС. Наскільки я зрозуміла зі спіл-

Форум громадянського суспільства проводиться в рамках Східного партнерства. Його загальна мета полягає в розвитку контактів між організаціями громадянського суспільства та сприянні їхньому діалогу з органами державної влади у Вірменії, Азербайджані, Білорусі, Грузії, Молдові та Україні. Форум прагне репрезентувати широкий спектр організацій громадянського суспільства: профспілки, організації працедавців, професійні асоціації, неурядові організації, аналітичні центри, неприбуткові фундації, національні та міжнародні організації громадянського суспільства і їхні мережі тощо. Участь у минулому берлінському заході взяли 230 організацій.

кування на форумі, більшість екологічних громадських організацій у країнах-східних сусідах ЄС опікуються тими ж проблемами.

— Чи потребує робота Форуму громадянського суспільства подальшого вдосконалення?

— По-перше, необхідно частіше зустрічатися між форумами. Щоб зрозуміти межі подібного та відмінного, а також наскільки досвід може бути використаний для вирішення схожих проблем — скажімо, у країнах, загальна площа яких або кількість населення різняться між собою у десять чи більше разів. Ми наразі у робочій групі № 3

з довкілля та енергетики плануємо пріоритетні теми для пошуку коштів на спільні заходи.

По-друге, необхідні спільні дослідження неурядових організацій країн-партнерів щодо реформ екологічної політики та законодавства у межах впровадження Європейської політики сусідства. Це дозволить краще порівняти практики, що існують у країнах — східних сусідах, а також зрозуміти спільні риси та відмінності, притаманні цим шести країнам в їхніх амбіціях щодо європейської інтеграції. Зокрема й щодо охорони довкілля. Найбільш ефективно така робота може проводитися за участі

профільних організацій громадянського суспільства з країн Євросоюзу, але розвиток безпосереднього двостороннього партнерства буде потребувати більше часу. Хороша новина — Форум громадянського суспільства як інституція прогресує. За рік він надзвичайно розвинувся, дякуючи Керуючому комітету, який працював на добровільних засадах. Як новообраний член цього комітету від робочої групи № 3 я сподіваюся, що ми опрацюємо до наступного форуму нові можливості для спілкування та співпраці між організаціями громадянського суспільства країн — східних сусідів та Євросоюзу. ★

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄС ОРГАНІЗУВАЛО ПРЕС-ТУР ДО БРЮССЕЛЮ

Представництво Євросоюзу в Україні організувало в листопаді прес-тур українських журналістів до Брюсселю. Вони отримали змогу побувати на саміті ЄС-України, зустрітися з представниками інституцій Євросоюзу, які опікуються відносинами з Україною. Також журналісти відвідали Представництво України при ЄС, мали зустрічі з аналітиками з брюссельських неурядових організацій.

Ось що думають про минулий візит до Брюсселю деякі з учасників прес-туру.

ЮРІЙ ОНОШКІВ,
газета «Kyiv Post»:

— Для мене цікавою й важливою була присутність на саміті ЄС-Україна. Окрім цього численні інтенсивні зустрічі з представниками різних інституцій ЄС та брюссельських експертних кіл дали можливість прояснити для себе деякі питання з відносин України та Євросоюзу. Адже з Києва часто важко отримати чіткий коментар когось з них. Дуже корисним був неформальний режим низки зустрічей — тобто «не під запис». Вони також стали гарною можливістю встановити особисті контакти для спілкування у майбутньому.

НОННА СТЕФАНОВА,
5 канал:

— Найцікавіше і найкорисніше у прес-турі — змога особисто побувати на місці важливої події, відчувати атмосферу, задати власне запитання. У цій робочій подорожі до Брюсселя найголовнішим був саміт Україна—ЄС. Але дуже корисними було й зустрічі з експертами з різних галузей: внутрішньої та зовнішньої полі-

тики ЄС, спрощення візового режиму з Україною, бізнесу, енергетики тощо. Спілкування із ними у формі дискусії дало свіжі ідеї для нових сюжетів і проєктів.

ІРИНА СОЛОМКО,
журнал «Кореспондент»:

— Я часто пишу на тему євроінтеграції України і з практики знаю, наскільки

важко знайти у нас компетентних експертів, які б могли пояснити позицію європейців. Тому цей прес-тур став для мене справжнім клондайком. Я познайомилася з великою кількістю аналітиків, співробітників Єврокомісії, журналістів. Тепер зможу долучати їхні оцінки до своїх матеріалів, робити їх більш професійними та об'єктивними. ★

ЄВРОСОЮЗ ДОПОМАГАЄ ІРЛАНДІЇ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ НАДАСТЬ ФІНАНСОВУ ДОПОМОГУ ІРЛАНДІЇ, ПОТРІБНУ КРАЇНІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ БОРГОВИХ ПРОБЛЕМ ТА ЗМІЦНЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ. ОБСЯГ ПОТРІБНИХ ДЛЯ ЦЬОГО КОШТІВ ОЦІНЮЄТЬСЯ В 85 МЛРД ЄВРО.

Прем'єр-міністр Ірландії Браян Коуен та канцлер Німеччини Ангела Меркель.

В обмін на це Ірландія зобов'язується вжити певних кроків, спрямованих на нормалізацію ситуації в економіці та фінансовій сфері. Ірландський уряд представив найжорсткіший за всю історію країни план зі скорочення де-

фіциту бюджету. За чотири роки планується зекономити близько 15 млрд євро: на 10 мільярдів зменшаться видатки і на 5 мільярдів зростуть доходи від податків. У разі успішної реалізації цього сценарію дефіцит бюджету Ірландії може знизити-

ся в 2014 році до встановленої в ЄС планки 3% — тоді як нині перевищує 12%.

Сама Ірландія також має внести до «казана» 17,5 млрд євро. Решта коштів надійде від країн Європейського Союзу (45 млрд) та Міжнародного валютного фонду (22,5 млрд). Ліва частина допомоги (50 млрд) піде на підтримку державного бюджету, 10 млрд — на рекапіталізацію банків і ще 25 мільярдів будуть в резерві для можливої термінової допомоги банківському сектору.

— Ми підтримуємо представлену Ірландією економічну програму. Це потужна відповідь на вразливість банківської сфери, яка покладає великий тягар на бюджет. Заплановані заходи прокладуть шлях до зростання, якого Ірландія потребує для довготривалого розв'язання кризи, — йдеться у спільній заяві Комісара ЄС з економічних та монетарних питань Оллі Рена та керуючого директора Міжнародного валютного фонду Домініка Страусс-Кана. — У програмі наголошено на чіткій стратегії для вирішення сьогоденних проблем та вивільнення потенціалу економічного зростання цієї відкритої та динамічної економіки. ★

БРЮССЕЛЬ ПРОГНОЗУЄ ПОДАЛЬШЕ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ ЄС

Європейська Комісія оприлюднила прогноз економічного зростання в ЄС на 2011 та 2012 роки. Згідно з прогнозом, ВВП зростатиме на 1,75% в 2010 і 2011 роках, і на 2% — в 2012 році.

Передбачається незначне покращення на ринку праці з поступовим зниженням рівня безробіття до 9% до 2012 року і скороченням середнього дефіциту держбюджетів країн-членів Європейського Союзу до 4,25% від сукупного валового внутрішнього продукту. Також, згідно з прогнозом, річна інфляція в країнах-членах ЄС становитиме близь-

ко 2% в 2010–2011 роках і знизиться до 1,75% в 2012-му. При цьому для держав зони євро інфляція в 1,75% очікується вже наступного року.

— Економічне відновлення триває, нарешті має покращитися ситуація з зайнятістю, — прокоментував прогноз Комісар ЄС з економічних та монетарних питань Оллі Рен. — Завдяки заходам з поновлення та зміцнення зрос-

тання розпочалося зменшення дефіциту держбюджету. Однак це відновлення ще непевне, багато країн-членів проходять нині через складний період вирівнювання. Рішуче продовження консолідації бюджетів та запровадження заходів з поглиблення зростання є надзвичайно важливими для закладення солідного базису для сталого зростання та зайнятості. ★

Досі в історії ЄС таке траплялося лише раз 1988 року. Нагадаємо, що правилами Євросоюзу передбачено жорсткі терміни для кожної зі стадій бюджетного процесу. Європарламент і Рада ЄС мали узгодити свої позиції й виробити спільний проект бюджету до 16 листопада. Однак не змогли.

— Я надзвичайно розчарований тим, що переговори між Радою та Європарламентом щодо бюджету–2011 не дали результату, — заявив Президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу. — Багато людей у цих інституціях наполегливо працювали для досягнення компромісу... Я шкодую, що невелика кількість країн-членів не були готові до переговорів у європейському дусі. Тепер усі залучені до цього процесу повинні продемонструвати відповідальність і якнайшвидше працювати, щоб виробити прийнятне рішення.

Після провалу переговорів між Радою та Європарламентом Комісар Євросоюзу з питань бюджету та фінансового планування Януш Левандовські розпочав роботу над новим проектом бюджету–2011 і звершив її за рекордно короткий час: Єврокомісія схвалила новий варіант уже 26 листопада.

— Надзвичайно важливо, щоб ми досягли згоди щодо бюджету–2011 до 31 грудня, — сказав Януш Левандовські. — Всі навколо мають бачити, що Європа сконцентрована на подоланні нинішньої кризи, а не залишається паралізованою своїми внутрішніми дебатами. Бюджет ЄС не є «бюджетом для Брюс-

БЮДЖЕТ–2011: СИТУАЦІЯ ЕКСТРАОРДИНАРНА

Комісар ЄС з питань бюджету та фінансового планування Януш Левандовські представляє новий проект бюджету–2011.

У МИНУЛОМУ ЧИСЛІ «ЄВРОБЮЛЕТЕНЮ» МИ ДЕТАЛЬНО РОЗПОВІЛИ ПРО ПОРЯДОК УХВАЛЕННЯ БЮДЖЕТУ ЄВРОСОЮЗУ. СТАТТЯ МАЛА НАЗВУ «БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС В ЄС: БЕЗ КОМПРОМІСІВ НЕ ОБІЙТИСЯ». ПРОТЕ СТАЛАСЯ РІДКІСНА ПОДІЯ — ЄВРОПАРЛАМЕНТ І РАДА ЄС ТАК І НЕ ЗМОГЛИ ПОРОЗУМІТИСЯ, І БЮДЖЕТ–2011 НЕ БУЛО УХВАЛЕНО.

селя», як дехто каже. На функціонування інституцій ЄС іде менше 6%. Це означає, що майже 95% коштів спрямовуються на розвиток економічного зростання Європи, в міста і села, до фермерів і студентів, для захисту довкілля та боротьбу зі змінами клімату, на безпечніший транспорт і сприяння тому, щоб ЄС говорив в один голос на світовій арені.

Коли цей номер «Євробюлетеню» був у друці, бюджетний процес ще тривав. Так що про результати його ми розповімо наступного разу. Зауважимо лише, що у разі неухвалення бюджету, на наступний рік має «перекочуватися» бюджет поточного року з помісячним плануванням. Тобто вся сума витрат розбивається на 12 частин — таких собі міні-бюджетів. ★

ЕСТОНІЯ ЗАПРОВАДЖУЄ ЄВРО

3 1 січня Естонія переходить на євро. Вона стане 17-ю країною євросони. Разом із естонцями, користуватися спільною європейською валютою будуть відтепер 330 млн людей.

Остаточне рішення про прийняття Естонії до євросони було ухвалене Радою ЄС у липні. Усього в готівковий обіг в країні надійде 45 млн євробанкнот та 194 млн монет, останні викарбувані на Монетному дворі Фінляндії. Монети Національний банк Естонії розпочав розповсюджувати серед комерційних банків ще у вересні, банкноти — у середині листопада. З 1 грудня комерційні банки забезпечують новою європейською валютою ті торговельні та комерційні компанії, які раніше підписали з ними спеціальні контракти.

Протягом перших двох тижнів січня естонські крони будуть циркулювати разом із європейською валютою. Однак магазини, як очікується, даватимуть здачу в євро — з метою пришвидшення переходу на європейську валюту.

Як і раніше в інших країнах-вступниках до євросони, в Естонії було проведено інформаційну кампанію. Досить ефективно: якщо в травні добре обізнаними з європейською валютою вважали себе 50% естонців, то вже у вересні — 65%.

— Ми з нетерпінням чекаємо Естонію у зоні євро, — заявив у кінці листопада Комісар ЄС з економічних та монетарних питань Оллі Рен. — Вона належним чином готує до цього свій фінансовий сектор, інформує громадськість. Я впевнений, що все пройде добре і переконаний, що Естонія продовжуватиме проводити стабільну та міцну бюджетну та макроекономічну політику. Це дасть можливість отримати всі вигоди від переходу на європейську валюту. ★

КАНКУН БУВ УСПІШНИЙ, АЛЕ ПОПЕРЕДУ ТРИВАЛИЙ ШЛЯХ

З КІНЦЯ ЛИСТОПАДА І ДО 10 ГРУДНЯ У МЕКСИКАНСЬКОМУ МІСТІ КАНКУН ТРИВАЛА ЧЕРГОВА МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ КЛІМАТУ. ВОНА ЗАВЕРШИЛАСЯ УХВАЛЕННЯМ УГОДИ, ВАЖЛИВОЇ ДЛЯ РОЗРОБКИ ГЛОБАЛЬНОГО ТА ЮРИДИЧНО ОБОВ'ЯЗКОВОГО КЛІМАТИЧНОГО ДОГОВОРУ НА ПЕРІОД ПІСЛЯ 2012 РОКУ.

Комісар ЄС з питань клімату Конні Гедегард провела у Канкуні всі два переговорні тижні.

— У Канкуні Євросоюз намагався досягти суттєвих рішень, орієнтованих на конкретні дії, та підтримати міжнародний кліматичний переговорний процес, — заявила Комісар ЄС з питань клімату Конні Гедегард. — Ми допомогли виробити успішний результат, якого світ очікує й потребує. Проте ці два тижні переговорів ще раз засвідчили, наскільки повільним та важким є процес. Кожен повинен бути свідомим того, що попереду в нас тривала та важка подорож. Метою є досягти юридично обов'язкових та глобальних кліматичних домовленостей.

Президент Єврокомісії Жозе Мануел Барозу нагадав, що ЄС поставив перед собою амбітні кліматичні та енергетичні цілі на період до 2020 року, проте водночас планує дії на тривалішу перспективу.

— Наступної весни Єврокомісія презентує стратегію для завершення переходу до низьковуглецевої економіки до 2050 року, — сказав він. — Це стимулюватиме свіже економічне зростання, створення нових робочих місць та інновації, а також зміцнить енергетичну безпеку ЄС. ★

Зокрема, у канкунському документі вперше на рівні ООН визнано необхідність утримання глобальної потепління на позначці 2°C порівняно з доіндустріальним періодом. Підтверджено, що до 2020 року розвинуті держави щорічно надаватимуть 100 млрд доларів США країнам, що розвиваються, на боротьбу з глобальним потеплінням. Ці

кошти передаватимуть через новостворений Зелений кліматичний фонд. Домовлено також про створення механізму розробки та передачі країнам, що розвиваються, дружніх для довкілля технологій.

Євросоюз привітав ухвалення угоди, проте водночас нагадав про потребу активніших зусиль щодо протидії глобальному потеплінню.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АВТОПРОМ ЗМЕНШУЄ ВИКИДИ CO₂

Торік середні викиди CO₂ від нових пасажирських авто, проданих в Євросоюзі, впали на 5,1%. Це рекордне зменшення від 2000 року, тобто з початку відповідного моніторингу.

Його здійснює Європейська Комісія. Законодавчо закріпленою метою Євросоюзу є досягати показника викидів CO₂ 130 гр/км до 2012 року для 65% автомобілів з найменшими викидами, а до 2015 року — для всіх пасажирських авто.

— Зменшення викидів CO₂ від дорожнього транспорту залишається важливим викликом на наступні роки. Однак останні данні доводять, що автомобільна промисловість справля-

ється із завданням щодо досягнення мети 2015 року, і, найімовірніше, кілька провідних виробників будуть так само рухатися й далі, — заявила Комісар ЄС з питань клімату Конні Гедегард. — Коли ці наші цілі було визначено, промисловість висловлювала побоювання: мовляв, буде неможливо досягти їх вчасно. Я задоволена, що в реальності законодавство Євросоюзу щодо викидів CO₂ стало ефективним рушієм інновацій, а автомо-

більна промисловість ЄС зберігає при цьому свою високу конкурентоспроможність.

Дорожній транспорт генерує в ЄС близько 20% всіх викидів CO₂, при цьому понад половина цього обсягу припадає на пасажирські авто. Між 1990 та 2007 роками викиди двоокису вуглецю з дорожнього транспорту зросли на 29%, головним чином через збільшення кількості авто на дорогах та їх щоденного пробігу. ★

ПРЕЗЕНТОВАНО НОВУ ЕНЕРГЕТИЧНУ СТРАТЕГІЮ

Євросоюз має п'ять енергетичних пріоритетів

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ПРЕДСТАВИЛА НОВУ ЕНЕРГЕТИЧНУ СТРАТЕГІЮ ЄС. У НІЙ ВИЗНАЧЕНО ЕНЕРГЕТИЧНІ ПРІОРИТЕТИ СОЮЗУ НА НАСТУПНЕ ДЕСЯТИРІЧЧЯ.

— Енергетичний виклик є одним із найбільших іспитів для всіх нас, — прокоментував подію Комісар ЄС з питань енергетики Гунтер Еттингер. — Трансформація наших енергетичних систем у нові, більш сталі та безпечні потребує часу, проте амбітні дискусії потрібні вже тепер. Щоб мати ефективну й низьковуглецеву енергетику ми повинні європеїзувати нашу енергетичну політику та сфокусуватися на нагальних пріоритетах.

У відповідному повідомленні Єврокомісії таких названо п'ять.

Енергозбереження. Щодо цього Єврокомісія вважає за доцільне сфокусуватися на двох секторах з найбільшим потенціалом: транспорті та будівництві. До середини 2011 року Брюссель запропонує відповідні інвестиційні стимули та інноваційні фінансові інструменти. На думку Єврокомісії, державний сектор має брати до уваги енергоефективність під час закупівлі робіт, послуг та товарів. Для промисловості заплановано запровадження сертифікатів енергоефективності, які б стимулювали компанії інвестувати у відповідні технології.

Усесвропейський енергетичний ринок. Брюссель вважає, що до 2015 року він повинен охоплювати всі країни ЄС. Єврокомісія підрахувала, що на наступне десятиліття обсяг необхідних загальних інвестицій в енергетичну інфра-

раструктуру становить трильйон євро. Комісія пропонує спростити й скоротити дозволи на будівництво інфраструктурних об'єктів.

«Один голос» на міжнародній арені. Єврокомісія виступає за більшу координацію енергетичної політики ЄС у відносинах з третіми країнами, особливо із ключовими партнерами. Також Брюссель вважає за потрібне розширити Угоду про

Енергетичне співтовариство задля подальшої інтеграції країн, які бажають брати участь в енергетичному ринку ЄС.

Лідерство в енергетичних технологіях та інноваціях. ЄС має зосередитися на розробці нових технологій для «розумних мереж», зберігання електроенергії, виробництва другого покоління біопалива, енергозбереження у містах.

Споживачі. Брюссель вважає за потрібне проведення реформ у тому, що стосується ціноутворення, підключення споживачів до мереж та прозорого нарахування вартості послуг.

Презентована Єврокомісією Енергетична стратегія буде предметом дискусії на першому Енергетичному саміті ЄС, який відбудеться в лютому 2011 року. Загальні енергетичні цілі Євросоюзу зафіксовано в стратегії Європа-2020, схваленою Європейською Радою в червні. Протягом наступного десятиліття Союз планує зменшити викиди парникових газів на 20%, збільшити частку поновлювальної енергії на 20% та на такий само відсоток підвищити енергоефективність. ★

Європейський Парламент ухвалив рішення спрямувати невикористані кошти з союзнного бюджету—2009 на фінансування проектів з енергозбереження, енергоефективності та поновлювальної енергії. Йдеться про 146 млн євро.

Передбачається, що гроші через спеціальний фонд підуть на підвищення енергозбереження в приватних та громадських будівлях або їх переходу на споживання енергії з поновлюваних джерел, будівництво енергогенеруючих установок, які працюють на поновлюваних енергоресурсах, на розвиток місцевої інфраструктури, зокрема енергоефективніше вуличне освітлення. При цьому кошти повинні бути надані насамперед регіональним і місцевим органам влади.

Рішення Європарламенту має затвердити Рада ЄС. Передбачається, що це стане до кінця року.

СПОЖИВАЧІ НЕ ВИКОРИСТОВУЮТЬ МОЖЛИВОСТІ РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ПРОВЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО ФУНКЦІОНУВАННЯ В ЄС РОЗДРІБНИХ РИНКІВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ. ГОЛОВНИЙ ВИСНОВОК ТАКИЙ: ЗАВДЯКИ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ РИНКІВ (ТОБТО МОЖЛИВОСТІ ВИБОРУ ПОСТАЧАЛЬНИКА) ЛЮДИ МОЖУТЬ СУТТЄВО ЗАОЩАДЖУВАТИ, ПРОТЕ ПОКИ ЩО НЕ КОРИСТУЮТЬСЯ ЦИМ СПОВНА.

Дослідження проводилося в усіх країнах ЄС. Експерти Єврокомісії проаналізували такі питання як вибір постачальника та тарифів, ціни, прозорість та співставність тарифів, підключення, практика виставлення рахунків, проблеми та скарги споживачів. Також у ході дослідження його виконавці відтворювали дії конкретних споживачів: намагалися знайти найкращу пропозицію або контактувати із споживачькими сервісами для перевірки роботи роздрібних ринків електроенергії на практиці.

Причому знайти дешевші тарифи дослідникам вдалося у понад 60% усіх випадків. Вони порахували, що якби споживачі ЄС намагалися так само скористатися перевагами лібералізованого ринку електроенергії, то всі разом законо-

мили б 13 млн євро. Але на заваді стоїть низька обізнаність про ці можливості: лише 32% споживачів узагалі порівнювали тарифи різних постачальників. Тому Єврокомісія вже запланувала низку заходів, які матимуть на меті полегшити для споживачів вибір постачальника, зробити їх обізнанішими.

— Лібералізація ринку електроенергії має величезний потенціал для споживачів в сенсі цін, вибору, інновацій та якості послуг, — прокоментував дослідження Комісар ЄС з питань здоров'я та захисту споживачів Джон Даллі. — Але цей потенціал буде цілком реалізований лише тоді, коли споживачі знатимуть, що вони можуть отримувати кращі умови електропостачання й відчуватимуть, що знайти кращу пропозицію не важко. ★

ПАСАЖИРИ АВТОБУСІВ МАТИМУТЬ БІЛЬШЕ ПРАВ

Рада ЄС та Європарламент досягли згоди з нового законодавства із захисту прав пасажирів автобусів. Наголос у ньому зроблено на недискримінації та належному інформуванні, особливо людей з обмеженими можливостями.

Пасажирам, які прямують на довгі відстані (понад 250 км), нове законодавство надасть низку додаткових прав. Зокрема, компенсації в разі смерті, поранення або втрати чи пошкодження багажу. Гарантується відшкодування коштів або доставка пасажирів в пункт призначення за іншим маршрутом, якщо відправлення його автобусу затримується більш як на 120 хвилин. Якщо рейс скасовується або затримується на понад 90 хвилин, пасажирам будуть надавати безплатну їжу та напої (якщо запланована поїздка мала тривати понад три години). Передбачено також, що у випадку надзвичайної ситуації, наприклад ДТП, перевізники за потреби забезпечуватимуть пасажирів проживанням до двох ночей вартістю до 80 євро за кожную. Крім цього, у новому законодавстві прописано спеціальну безплатну допомогу для людей з обмеженими можливостями на вокзалах і в автобусах, а за необхідності — і безплатний проїзд супроводжуючих їх осіб. ★

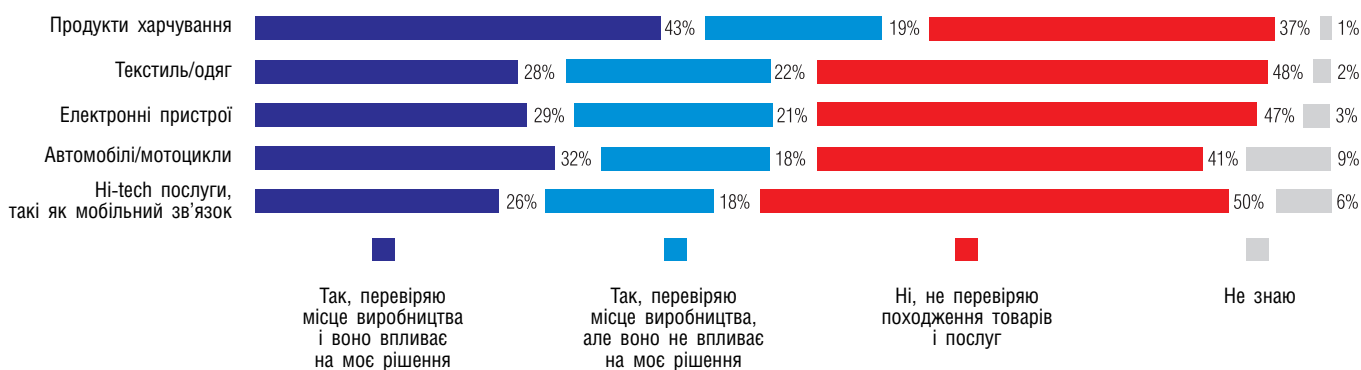
ЛЮДЕЙ ЦІКАВИТЬ ПОХОДЖЕННЯ ПРОДУКТІВ

Фахівці завжди радять знайомитися під час купівлі того чи іншого товару з інформацією на його упаковці. Власне, доцільність цього загальновідома й не потребує якихось додаткових аргументів.

Євробарометр дослідив недавно ставлення європейців до міжнародної торгівлі. Серед іншого, соціологи поцікавилися й рівнем уваги громадян ЄС щодо того, де саме було ви-

роблено товар. Результати подані нижче у графіку. Найприскіпливіше європейці ставляться до походження харчових продуктів. ★

Чи перевіряєте ви походження (місце виробництва) нижче перерахованих товарів і послуг перед їхнім придбанням, і чи впливає це на здійснення вами покупки?

Представляючи звіт, Комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Стефан Фюле заявив:

— Політика розширення дозволяє Євросоюзу давати відповіді на виклики мінливого, багатопольярного світу, в якому ми маємо поширювати за межі ЄС свою базовану на цінностях систему. Союз, який здатний відновлювати співробітництво між колишніми опонентами й, водночас, підтримувати найвищі стандарти прав людини, матиме магнетичну «м'яку владу». Вона потрібна для того, аби формувати світ навколо себе, а не бути формованим ним. Політика розширення також дає чудовий приклад того, як ми можемо перетворювати серйозні виклики на нашому порозі в можливості для побудови більш благополучної та безпечної Європи.

Одним із ключових моментів звіту Єврокомісії є рекомендація розпочати переговори про вступ з Чорногорією та Албанією — щоправда, обумовлена здійсненням цими країнами досить серйозних внутрішніх кроків.

Загалом, процес розширення виглядає на сьогодні таким чином.

Хорватія. Кандидат на вступ до ЄС, заявку подала 2003 року. Серед усіх кандидатів вона є найближчою до приєднання до Союзу. Нині досить успішно тривають вступні переговори: попередньо закриті 25 з 35 розділів. Єврокомісія, однак, зауважує, що Хорватія повинна приділити особливу увагу питанням судочинства та фундаментальних прав.

Туреччина. Кандидат на вступ до ЄС, заявку подала 1987 року. На сьогодні відкриті 13 переговорних розділів, один попередньо закритий. Для подальшого суттєвого просування у переговорах від Туреччини вимагається цілковитого виконання зобов'язань у рамках Митного союзу з ЄС та прогресу в нормалізації відносин із Кіпром.

Ісландія. Кандидат на вступ до ЄС, заявку подала 2009 року. Переговори про вступ розпочато в липні 2010-го. Ісландія є членом Європейської економічної зони та Шенгенської зони, отже, значна частина її законодавства вже гармонізована з законодавством ЄС.

Колишня Югославська Республіка Македонія. Кандидат на вступ до ЄС, заявку подала 2004 року. Країна продовжує у достатній мірі відповідати політичним критеріям, отже, Комісія повторює свою минулорічну рекомендацію

ПРОЦЕС РОЗШИРЕННЯ: ПІДБИТО ПІДСУМКИ РОКУ

Найближче до ЄС перебуває Хорватія

Президент Хорватії Стіпе Месич та прем'єр-міністр країни Ядранка Косор.

У Листопаді Європейська комісія оприлюднила традиційний щорічний звіт щодо процесу розширення Євросоюзу. Нині він охоплює країни західних Балкан, Туреччину та Ісландію.

щодо початку переговорів про вступ. Але оскільки для цього потрібне одностайне рішення всіх країн-членів ЄС, справа нині за пошуком, разом із Грецією, взаємоприйняттого рішення щодо назви країни.

Чорногорія. Потенційний кандидат на вступ до ЄС, заявку подала 2008 року. Єврокомісія рекомендує країнам-членам надати Чорногорії кандидатський статус та розпочати з нею переговори про вступ у разі, якщо буде досягнуто прогресу у низці сфер. Зокрема, вона має приділити особливу увагу імплементації вже ухваленого законодавства у сфері державної адміністрації, поліції, судової системи, ефективніше боротися з дискримінацією, посилити боротьбу з корупцією і організованою злочинністю. Також мають бути покращені законодавство в банківській сфері, енергетична й транспортна інфраструктура.

Албанія. Потенційний кандидат на вступ до ЄС, заявку на вступ подала 2009 року. Комісія рекомендує розпочати вступні переговори, але, як і у випадку з Чорногорією, обумовлює це певними кроками Албанії. Зокрема, має бути про-

ведено реформу виборчого законодавства, розроблено глобальну стратегію судової реформи, покращено боротьбу з корупцією й організованою злочинністю, ухвалене відповідне європейському законодавство у сфері захисту прав людини і прав меншин.

Сербія. Потенційний кандидат на вступ до ЄС, заявку на вступ подала 2009 року. 25 жовтня 2010-го Рада ЄС передала її до Комісії, яка нині готує свою думку щодо можливості початку вступних переговорів

Боснія і Герцеговина. Потенційний кандидат на вступ до ЄС, заявку ще не подавала. Її просуванню до Євросоюзу заважає брак спільного бачення політичними лідерами напрямку подальшого розвитку країни і, відповідно, відсутність ключових реформ.

Косово (в рамках резолюції ООН 1244/99). Потенційний кандидат на вступ до ЄС, заявку на вступ не подавало. ЄС підтримує зусилля Косово у реалізації його європейських перспектив. У січні було започатковано діалог щодо Процесу стабілізації та асоціації. ★

ФРОНТЕКС НАВОДИТЬ ЛАД НА ГРЕЦЬКО-ТУРЕЦЬКОМУ КОРДОНІ

ПРИКОРДОННА АГЕНЦІЯ ЄВРОСОЮЗУ ФРОНТЕКС УПЕРШЕ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ ІСНУВАННЯ ЗАДІЯЛА СВІЙ ПІДРОЗДІЛ ШВИДКОГО ВТРУЧАННЯ. ЦЕ БУЛО ЗРОБЛЕНО НА ПРОХАННЯ ГРЕЦІЇ ДОПОМОГТИ ЇЙ СТАБІЛІЗУВАТИ СИТУАЦІЮ НА КОРДОНІ З ТУРЕЧЧИНОЮ.

Нині Фронтекс проводить там операцію. Причиною звернення до нього Греції стала надзвичайно велика кількість нелегальних перетинів грецько-турецького кордону на 12,5-кілометровій ділянці поблизу міста Орестіада.

На цей невеликий відтинок припадає 90% усіх затриманих за незаконний перетин меж Євросоюзу: 45 тисяч осіб у першій половині 2010 року. Припускають, що там щодня кордон намагаються нелегально перейти до 350 мігрантів.

— Ситуація у Греції дуже серйозна. Тому, ґрунтуючись на законодавстві ЄС, ми вирішили надати допомогу грецькій прикордонній службі через задіяння свого підрозділу швидкого втручання, — заявив виконавчий директор Фронтекс Ілька Лайтінен.

Операція на грецько-турецькому кордоні розпочалася в листопаді. До підрозділу швидкого втручання було оперативно рекрутовано 175 осіб з 26 країн-членів Євросоюзу. Команда складається зі спеціалістів з виявлення підробних документів, протидії таємному перетину кордону, прикордонних перевірок, фахівців з роботи зі службовими собаками та з інтерв'ювання затриманих, прес-секретарів та перекладачів. Також було задіяно велику кількість новітньої техніки: гелікоптери, патрульні машини та тепловізійні автомобілі. Запланована тривалість операції — два місяці. ★

БРЮССЕЛЬ ХОЧЕ РЕТЕЛЬНІШЕ МОНІТОРИТИ ШЕНГЕНСЬКИЙ ПРОСТІР

Європейська Комісія направила до Європарламенту та Ради ЄС пропозиції щодо вдосконалення механізму моніторингу дотримання країнами-членами правил Шенгенського простору. Нинішня система оцінки діє з 1999 року і вже не відповідає теперішнім законодавчим реаліям та недостатня з точки зору методології.

Запропонований Єврокомісією механізм ущільнює моніторинг дотримання країнами-членами правил Шенгенського простору. Він стосується всіх його аспектів: зовнішніх кордонів, візової політики, поліцейського співробітництва та Шенгенської інформаційної системи.

Нові правила зроблять жорсткішою нинішню систему періодичних інспекцій представників Єврокомісії на місця та запровадять їхні неанонсовані візити до країн-членів задля забезпечення коректного та постійного дотримання правил Шенгену. Також пропозиції Брюсселя передбачають багаторічні програми для інспекцій та випишують чіткі правила застосування отриманої за їх результатами інформації.

— Шенгенський простір дає людям можливість подорожувати без контролю на кордонах, — зауважила Комісар ЄС з внутрішніх справ Сесілія Мальмстрьом. — Але для

роботи цієї системи потрібні належне застосування всіх шенгенських положень та високий рівень взаємодовіри між гравцями. Лише тоді, коли шенгенські норми та закони будуть виконуватися країнами-членами ефективно, послідовно та прозоро, громадяни зможуть отримувати цілковиту користь від вільного пересування. ★

До Шенгенського візового простору входять Бельгія, Франція, Німеччина, Люксембург, Нідерланди, Італія, Португалія, Іспанія, Греція, Австрія, Данія, Фінляндія, Ісландія, Норвегія, Швеція, Чехія, Естонія, Угорщина, Латвія, Литва, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія та Швейцарія. Велика Британія та Ірландія є членами Шенгенської інформаційної системи.

ПРИСТРАСТІ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМ ПАТЕНТОМ

У ЛИСТОПАДІ ШІСТЬ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС ЗАЯВИЛИ ПРО НАМИРИ СКОРИСТАТИСЯ ПРАВОМ НА ТАК ЗВАНЕ «ПОГЛИБЛЕНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО» Й ЗАПРОВАДИТИ У СЕБЕ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАТЕНТ. ТАКЕ РІШЕННЯ ВОНИ УХВАЛИЛИ ПІСЛЯ ТОГО, ЯК РАДА ЄС ВКОТРЕ НЕ ЗМОГЛА ДІЙТИ ЗГОДИ ЩОДО СТВОРЕННЯ ЄДИНОЇ ПАТЕНТНОЇ СИСТЕМИ НА РІВНІ ВСЬОГО СОЮЗУ.

Історія з запровадженням в ЄС єдиного європейського патенту розпочалася 10 років тому — тому Єврокомісія вперше презентувала свої пропозиції. Потреба в ньому справді величезна. Нині отримати патент в ЄС вдсятеро дорожче, ніж у конкуруючих із Союзом США та Японії. Часто європейські компанії змушені звертатися до судів на відповідні національні органи, при цьому нерідко суди виносять різні рішення з подібних справ. Тому єдина європейська патентна система передбачає, зокрема, і створення Європейського патентного суду: це зекономило б європейським компаніям близько 300 млн євро на рік.

Отже, потреба в Європейському патенті цілком зрозуміла й нагальна. Проте на заваді такому суто ринковому пи-

танню стала...мова. Європейська Комісія запропонувала, щоб офіційними мовами Європейської патентної системи були англійська, французька та німецька, але водночас можливий платний переклад патентів на інші мови ЄС. Однак ця пропозиція викликала заперечення у кількох країн-членів, найбільше в Італії. Та наполягає, щоб італійська також була офіційною мовою Європейського патенту. Отже, переговори на рівні всіх 27 країн-членів вкотре були заблоковані.

— Відсутність Європейського патенту підриває нашу конкурентоспроможність, іноваційність, дослідження та розвиток, — емоційно заявив після засідання Ради ЄС Комісар Євросоюзу з питань внутрішнього ринку та сфери послуг Мішель Барньє. — Нинішня патентна сис-

тема надто дорога, вона стримує економічне зростання. А найбільше страждає від цього малий та середній бізнес, який і є реальним джерелом економічного динамізму.

Тому Швеція, Німеччина, Велика Британія, Ірландія, Словенія та Естонія оголосили про свої плани запровадити єдиний патент поміж собою. Таке «поглиблене співробітництво» передбачене Лісабонською угодою. Будь-яка інша країна ЄС може приєднатися до цієї шістки, коли забажає.

Зауважимо, що це лише другий випадок «поглибленого співробітництва» в історії ЄС. Перший стався в липні цього року: 14 країн Євросоюзу домовилися про спільне спрощення процедур розлучення для міжнародних шлюбів. ★

ЄВРОКОМІСІЯ ПОКАРАЛА УЧАСНИКІВ КАРТЕЛЮ

Європейська Комісія оштрафувала 11 компаній з вантажних авіаперевезень за картельну змову, що впливала на відповідний європейський ринок. Серед них — всесвітньовідомі перевізники.

Розслідування Єврокомісії тривало останні чотири роки. Було встановлено, що авіакомпанії координували розміри паливних зборів та зборів на безпеку, які сплачують клієнти. Це впливало на загальне формування тарифів на вантажні авіаперевезення й зменшувало конкуренцію на ринку.

— Дуже шкода, що багато крупних авіакомпаній координували свої ціни на збиток європейським підприємствам і європейським споживачам, — заявив Віце-президент ЄК Хоакін Алмунія, який відповідає за питання конкурентної політики. — Рішення Єврокомісії означає, що вона й надалі не терпить дії зі створення картелів.

Найбільший штраф накладено на французько-нідерландський альянс Air France–KLM: понад 310 млн євро. Водночас німецька Lufthansa та швейцарська Swiss International Air Lines звільнені від сплати штрафу, оскільки перши-

ми надали слідству інформацію про діяльність картелю.

Нижче подано список учасників картелю та фінансові стягнення, накладені

на них Єврокомісією. Зауважимо, що жоден зі штрафів не перевищує 10% річного обороту компанії. ★

	Авіакомпанія	Розмір накладеного Єврокомісією штрафу (євро)
1.	Air Canada	21 037 500
2.	Air France	182 920 000
3.	KLM	127 160 000
4.	Martinair	29 500 000
5.	British Airways	104 040 000
6.	Cargolux	79 900 000
7.	Cathay Pacific Airways	57 120 000
8.	Japan Airlines	35 700 000
9.	LAN Chile	8 220 000
10.	Qantas	8 880 000
11.	SAS	70 167 500
12.	Singapore Airlines	74 800 000
13.	Lufthansa	0
14.	Swiss International Air Lines	0

НАЙЧАСТІШЕ ЄВРОПЕЙЦІ ПОЧУВАЮТЬСЯ ЩАСЛИВИМИ Й ЕНЕРГІЙНИМИ

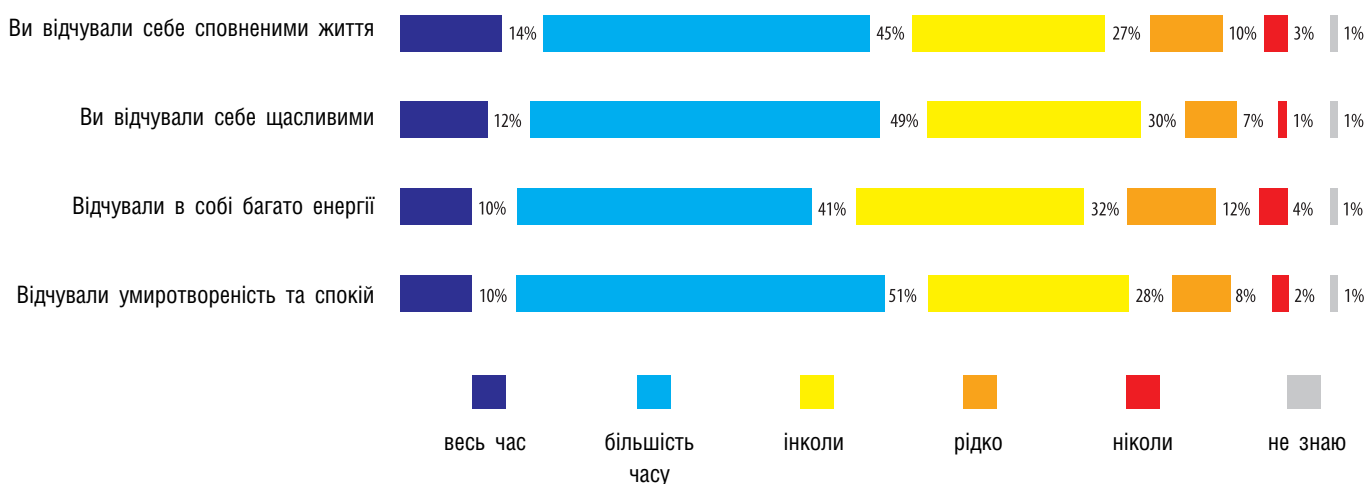
ЄВРОБАРОМЕТР ОПРИЛЮДНИВ РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ, ЯКЕ СТОСУВАЛОСЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЄВРОПЕЙЦІВ. ЗОКРЕМА, РЕСПОНДЕНТІВ ЗАПИТАЛИ ПРО ТЕ, ЯК ЧАСТО ВОНИ ВІДЧУВАЮТЬ ПОЗИТИВНІ ЧИ НЕГАТИВНІ ЕМОЦІЇ.

Відповідні результати подаємо нижче на графіку. Вони свідчать, що з позитивним настроєм у громадян ЄС ніби все гаразд. Хоча порівняно з подібним попереднім опитуванням, яке проводили на початку 2006 року, спостерігається певне зменшення відсотку людей, що

відчували себе повними життя чи енергії та щасливими. Мабуть, даються взнаки останні кризові роки.

В Україні подібні опитування не проводять. Втім, кожен може порівняти себе з громадянами ЄС на основі даних цього графіку. 🇺🇦

Як часто протягом останніх 4 тижнів...

НОВА СТРАТЕГІЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

У Європейському Союзі проживає 80 мільйонів людей з обмеженими можливостями — тобто, практично шоста частина його населення. У листопаді Єврокомісія презентувала нову стратегію з допомоги таким людям. Документ розрахований на період до 2020 року.

Стратегія передбачає спільні кроки Євросоюзу та національних урядів, які б посприяли усуненню бар'єрів, що перешкоджають нині повноцінному життю людей з обмеженими можливостями. Зокрема, серед передбачених документом заходів — взаємне визнання країнами-членами відповідних національних посвідчень: щоб такі люди могли користуватися привілеями та пільгами під час перебування в іншій країні Союзу. Інша — розробка спільних стандартів для пристроїв, якими вони користуються.

Також Єврокомісія звертає увагу на економічну сторону справи: для спро-

«Союз визнає та поважає права осіб з обмеженими можливостями на заходи, спрямованих на забезпечення їхньої самостійності, соціальної та трудової інтеграції та участі в житті громади»

З Хартії ЄС з фундаментальних прав

щення доступу людей з обмеженими можливостями до публічних будівель

необхідно активніше застосовувати механізми державних закупівель та державної допомоги (ЄС має намір запозичити відповідний досвід Сполучених Штатів). Це, своєю чергою, матиме позитивний ефект на ринок з вироблення допоміжних механізмів для людей з обмеженими можливостями (візків, підйомників тощо), який вже сьогодні оцінюється в 30 млрд євро щорічно. Тобто, запропонована Єврокомісією стратегія містить не лише соціальні завдання, але й передбачає створення нових ринкових можливостей. 🇺🇦

«НАША МОЛОДЬ ЩИРО ПІДТРИМУЄ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ»

ПОПУЛЯРНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПІВАК ОЛЕКСАНДР ПОНОМАРЬОВ СТАВ 2003 РОКУ ПЕРШИМ УКРАЇНСЬКИМ ВИКОНАВЦЕМ, ЩО ВИСТУПИВ НА МУЗИЧНОМУ КОНКУРСІ «ЄВРОБАЧЕННЯ». НІНІ ВІН СПРАВЖНИЙ МЕТР СЦЕНИ. А НЕДАВНО ОЛЕКСАНДР СТАВ ЧЛЕНОМ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ ВМГО «ЄВРОПЕЙСЬКА МОЛОДЬ УКРАЇНИ» — ТОЖ РОЗМОВА «ЄВРОБЮЛЕТЕНЯ» З НИМ СТОСУВАЛАСЯ НЕ ЛИШЕ МУЗИКИ, А Й МОЛОДІ.

— Чи існує нині ізоляція України від європейського музичного світу? Наскільки можуть українці, насамперед молодь як найбільший споживач музики, вільно знайомитися з поточним європейським музичним життям та його тенденціями?

— Завдяки Інтернету глобальної ізоляції не існує. Але якщо говорити про інтеграцію української музики в європейську, то в цьому аспекті ми ізольовані на всі сто відсотків.

— Чому ж така співоча нація як українська досі не дала успішного в рамках Європи виконавця чи гурту, незважаючи на, скажімо, нашу постійну помітність на тому ж «Євробаченні»?

— «Євробачення» — це конкурс миттєвий: переможців пам'ятають максимум рік, а наступного року — нові імена. Слід визнати, що європейські продюсери, на жаль, не схильні розглядати сьогодні українських виконавців як потенційних зірок європейського та міжнародного музичного бізнесу. Жодних інвестицій у цьому контексті.

Для покращення ситуації насамперед потрібні стабільні відносини з європейськими країнами, безпроблемний візовий режим і, звісно, зацікавленість європейських продюсерів у наших талантах. Так, «Євробачення» — це один із засобів продемонструвати творчий потенціал країни. Але, як свідчить досвід — дуже недієвий. Повинен існувати певний механізм, який буде забезпечувати можливість демонструвати наш талант на міжнародній арені й заохочувати європейських продюсерів до співпраці.

— Що вам особисто подобається з сучасної європейської музики, що б ви рекомендували українській молоді?

— Європейська музика, як і американська, — це модна музика. Модна за своїм баченням, аранжуванням, технічним забезпеченням. Українська ж музика спирається на народну творчість. Ми прив'язані до нашого коріння більше, ніж наші європейські колеги. Наша музика своєрідна, цікава, вокальна, і від цього не потрібно відмовлятися. Але щоб завжди бути на гребені популярності, варто також постійно стежити за світовими тенденціями у музиці: в аранжуванні, звучанні, технічних новинках.

Олександр Пономарьов народився 1973 року в Хмельницькому. 1993-го дебютував на Всеукраїнському конкурсі молодих виконавців «Червона рута» у Донецьку, де був удостоєний Першої премії. 1996-го видав дебютний альбом «З ранку до ночі» та зняв перший відеокліп на пісню «Зіронька». 1998-го йому було присвоєно звання «Заслужений артист України». 2003-го він виступив на конкурсі «Євробачення». 2006-го йому присвоєно звання «Народний артист України». Олександр є переможцем і лауреатом багатьох конкурсів, фестивалів та хіт-парадів.

— Нещодавно ви увійшли до наглядової ради молодіжної громадської організації «Європейська молодь України». Чому?

— Тому що я підтримую ідею євроінтеграції нашої країни. Україна — європейська держава, і я буду прибічником цієї ідеї доти, доки вона не стане частиною Європи не де-юре, тобто географічно, а насправді.

— Якою має бути українська молодь, щоб називатися справді європейською?

— Мені здається, що українська молодь щиро підтримує європейський напрямок розвитку нашої держави, але наразі їй бракує підтримки з боку Європи. Звісно, певна увага існує, але більшою мірою вона стосується політичних питань. На мій погляд, європейські керманічі повинні чесно відповідати собі на запитання, яку роль вони відводять Україні. Якщо розглядають її як своєрідного посередника між Європою та Росією для вирішення своїх питань — це одне. Але якщо прагнуть інтеграції України до європейської спільноти, то необхідно надавати їй відповідну підтримку. Організовувати та втілювати у життя проекти у культурних, економічних, спортивних та інших сферах, які б об'єднували молодь України та європейську молодь. Упевнений, такі заходи дозволять українській молоді відчувати себе бажаною в Європі і створюють відповідний плацдарм для інтеграції України. 🇺🇦

ВИЗНАЧЕНО «РУЙНІВНИКІВ КОРДОНІВ»

Єврокомісія оголосила володарів цьогорічного Призу руйнівників європейських кордонів. Ним щороку нагороджують молодих талановитих виконавців, дебютні альбоми яких найуспішніше розпродаються в інших країнах Союзу.

Переможці 2010 року такі: Saint Lu (Австрія), Stromae (Бельгія), Aura Dione (Данія), ZAZ (Франція), The Baseballs (Німеччина), Caro Emerald (Нідерланди), Donkeyboy (Норвегія), Inna (Румунія), Måneskin (Швеція), Mumford & Sons (Велика Британія).

Свої нагороди «руйнівники кордонів» отримають на музичному фестивалі Eurosonic-Noorderslag, що відбудеться в січні у нідерландському Гронінгені.

«Я БАГАТО ЗДОБУЛА, І НЕ ЛИШЕ НОВУ МОВУ»

«Євробоюлетень» неодноразово писав про досвід української молоді у навчанні або волонтерській діяльності в країнах ЄС. Традиційними при цьому були запитання щодо проблем з адаптацією: Євросоюз, все ж, досить помітно відрізняється від України. Інше середовище, інша мова...

Але подібні виклики стоять і перед молоддю з країн ЄС, яка вирушає навчатися за кордон, хоча й у межах Союзу. На Європейському молодіжному порталі (<http://europa.eu/youth>) є розділ, де молоді люди можуть розповісти іншим власну історію навчання чи стажування в одній з країн ЄС. Передруковуємо одну з них.

«Мене звали Сільвіа ді Юсто. Я б хотіла розповісти про своє перебування за кордоном, яке стало можливим завдяки програмі Еразмус. Власне, не сталося нічого особливо дивного або надзвичайного. Але, сподіваюся, зможу заохотити вас до здобуття цього чудового досвіду.

Я вирішила пройти мій останній рік університетського навчання в іншій країні. Обрала Францію. Вже коли літак злетів, мене охопив невимовний жах: як зможу вижити там одна, далеко від родини, не знаючи французької мови? У місті, якого також не знаю?!

Ну... я досі жива, як бачите... і зовсім не шкодую про проведені у Франції чотири місяці. Перші два тижні були дуже важкими, але щодня ставало дедалі легше. Більше розуміла французьку, не губилася надто часто у міс-

ті, познайомилася з іншими студентами. Ми почали виходити разом на прогулянки, обідати. Бувало, спілкувалися цілу ніч ні про що — спочатку французькою, а потім, коли втомлювалися (повірте, трохи складно говорити на новій для тебе мові у чотири години ранку, з кількома пляшками пива навколо вас, звісно ж — порожніми!) на рідних мовах. І я не знаю як, але ми при цьому розуміли одні одних дуже добре!! Це — магичні чари Еразмусу!

Я багато вивчила, і не лише нову мову. Пройшла різні іспити в університеті. Але крім цього, навчилася жити одна, познайомилася з різними культурами, стилями життя та способами погляду на нього. Відкрила для себе чудові місця — але водночас усвідомила, яким гарним є моє рідне місто.

Чи було щось погане під час навчання в рамках Еразмусу? Повірте, у підсумку залишилося тільки добре».

Читайте в наступному номері: • Підбито результати конкурсу «Рівні можливості: найкращий роботодавець-2010», який провели спільно проект ЄС «Права жінок та дітей в Україні — комунікаційний компонент» та Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту». На фото: під час присвяченої події прес-конференції (на передньому плані — керівник другого відділу програм допомоги Представництва ЄС в Україні Хосе Роман Леон Лора).
• Євросоюз презентував Стратегію для регіону Дунаю. На фото: Комісар ЄС з питань регіональної політики Йоганне Ган під час її презентації.

Комісар ЄС з питань освіти, культури, багатомовності та молоді Андрулла Вассіліу

Сфери діяльності Євросоюзу

Освіта

Питання освіти в ЄС перебувають переважно у компетенції країн-членів. Однак Євросоюз як такий відіграє дедалі помітнішу роль через започаткування й підтримку нових освітніх ініціатив, допомогу країнам-членам у координації освітньої політики, обміні кращим досвідом.

Головним всеєвропейським освітнім документом є на сьогодні Стратегія європейського співробітництва в освіті та тренінгах до 2020 року. Вона визначає спільні для Союзу цілі, яких планується досягти протягом наступного десятиліття. Зокрема, не менше 95% дітей віком від 4 років і до початку шкільного навчання повинні бути охоплені програмами дошкільної освіти; до принаймні 15% має бути зменшено частку молоді віком 15 років, яка має незадовільний рівень грамотності читання, математики та природознавства; частка молодих людей, які доточно завершують освіту та професійне навчання, не повинна перевищувати 10%; частка осіб з вищою освітою у віковій групі 30–34 роки має складати не менше 40%.

Освітні ініціативи Євросоюзу виходять за його межі. По-суті, освіта стала інтегральною частиною зовнішньої політики ЄС і так чи інакше присутня в таких сферах його діяльності як розширення, Європейська політика сусідства та розвиток. У світі, зокрема і в Україні, добре відомими є такі освітні програми як Темпус, Еразмус Мундус та Жан Моне, спрямовані на студентські та академічні обміни, співробітництво між вищими начальними закладами.

Знаменитий паризький університет Сорбонна

Студентське життя

Всеукраїнський інформаційний день програми Темпус (січень 2010 року, Національний педуніверситет ім. Драгоманова)

«Євробюлетень». Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10, тел. (+380 44) 3908010. www.delukr.ec.europa.eu, E-mail: Irina.Stadniychuk@ec.europa.eu